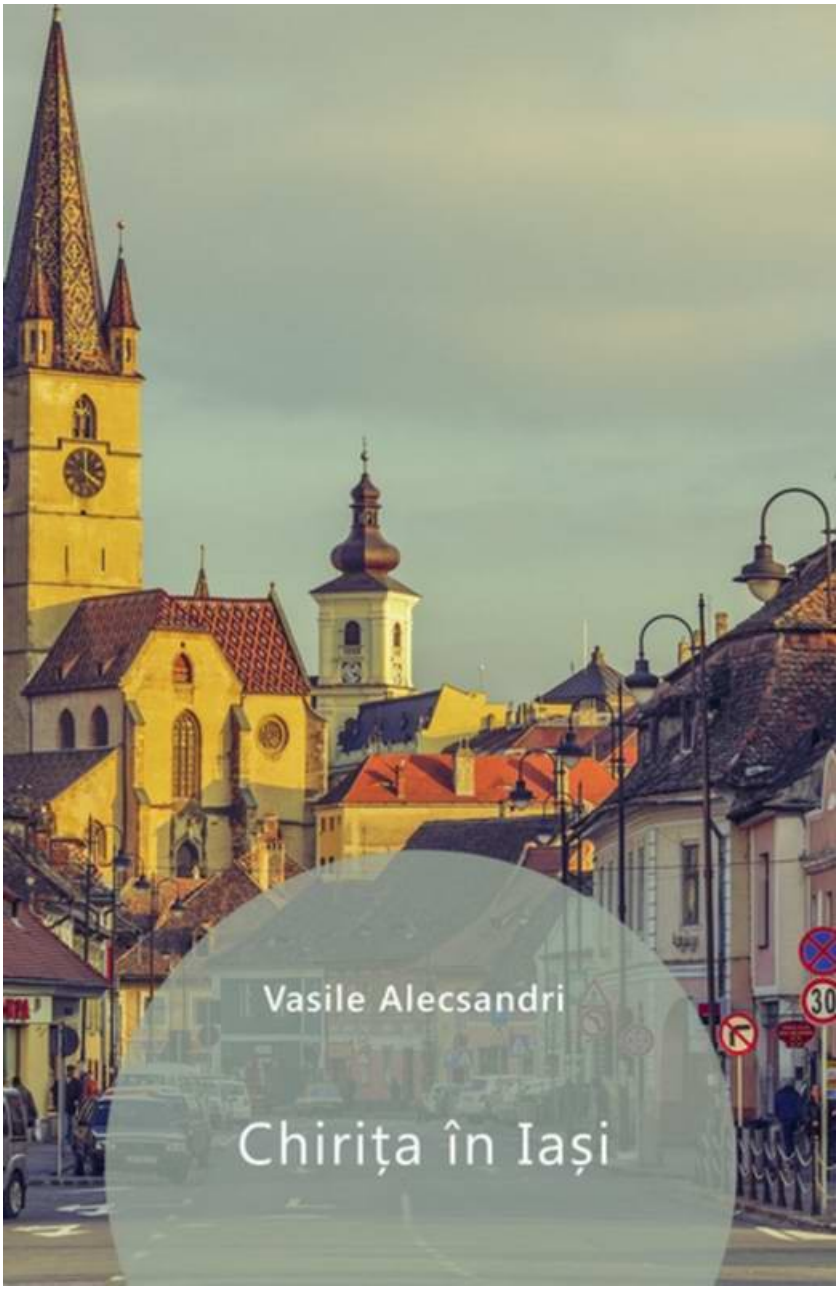
Vasile Alecsandri
Chirița în Iași

Chiriţa în Iaşi
Cuprins
Chiriţa în Iaşi
PERSONAJELE
ACTUL I
SCENA I
I
II
SCENA II
SCENA III
SCENA IV
SCENA V
ACTUL II
SCENA I
SCENA II
SCENA III
SCENA IV
SCENA V
SCENA VI
SCENA VII
SCENA VIII
SCENA IX
ACTUL III
SCENA I
SCENA II
I
II
III
SCENA III
SCENA IV
SCENA V
SCENA VI
SCENA VII
SCENA VIII
SCENA IX
Chiriţa în Iaşi

Vasile Alecsandri

Editura Bestseller
Carte electronică publicată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relaţia cu Românii de Pretutindeni.

ERSONAJELE
Cucoana CHIRIŢA
GRIGORI BÂRZOI, soţul ei
ARISTIŢA, CALIPSIŢA, fetele lor
PUNGESCU, coţcar bucureştean
BONDICI, coţcar ieşean
GULIŢĂ, copilul Chiriţei
Văduva AFIN
LULUŢA, copila ei
Sărdarul CUCULEŢ, director de agie
UN FECIOR BOIERESC
IOANA ţiganca
UN SLUJITOR DE BARIERĂ
UN SURUGIU
UN NEAMŢ CU ORGĂ
POFTIŢI LA BAL, SLUGI,
SURUGII, CAI DE POŞTĂ

Reprezentată la Teatrul Naţional din Iaşi, în beneficiul artiştilor români, la 1850.

ACTUL I

Teatrul reprezintă uliţa Păcurarii plină de omăt; în stânga, în fund, se vede bariera închisă. La ridicarea cortinei se aud chiote şi pocnete surugieşti. Bariera se ridică şi încep a trece în fund vro 16 cai de poştă, care trag o trăsură veche pusă pe tălpi de sanie. Caii intră în culisele din dreapta, dar trăsura rămâne troienită în mijlocul scenei. În coada trăsurii sunt aninate o mulţime de sipete şi de cutii, iar pe deasupra lor şade o ţigancă învelită într-o cergă strenţeroasă; ea ţine în mână o cutie cu bonete. Pe

capră stă un fecior boieresc, ţinând altă cutie. Înăuntru se află cucoana Chiriţa, Aristiţa, Calipsiţa şi Guliţă Bârzoi. Începe a însera şi a ninge.

SCENA I

CHIRIŢA, ARISTIŢA, CALIPSIŢA, GUGULIŢĂ, ŢIGANCA, FECIORUL, SLUJITORUL DE BARIERĂ, UN SURUGIU

SLUJITORUL (alergând după trăsură, zice ţigancei din coadă): Cine zici că-i în trăsură?...

ŢIGANCA: Cucoana Chiriţa.

SLUJITORUL: Cum?... Criţa?

ŢIGANCA: Chiriţa... surdule.

SLUJITORUL: Chiriţa Surdulea?... Da cască-ţi pliscul mai tare... cioară, şi cârâie mai dezgheţat... Ce cucoană-i în trăsură?

ŢIGANCA: Du-te pârlii! că doar n-am să-ţi toc la ureche până mâine.

SLUJITORUL: De!... Baragladină, te-ai pichirisit?

ŢIGANCA: Baragladină eşti tu, guleratule!

SLUJITORUL: Ian vezi moachia, că s-o fudulit... (Azvârle în ţigancă cu omăt.) Hâşi, cârâitoare!

ŢIGANCA: Şezi binişor, blestematule, că te ia dracu.

SLUJITORUL: Hâşi, ciocănitoare!...

ŢIGANCA: Bată-te pârdalnicu să te bată!... şezi binişor.

SLUJITORUL: Hâşi, duh de baltă...

CHIRIŢA (scoţând capul şi primind omătul în obraz): Ce este? ce-aţi păţit... carnacsî! că era să mă chiorască!... Cine-azvârle cu bulgări?... (Către ţigancă:) Ce te-o apucat, mă rog, coţofano, de cârâi ca cioara-n par?... Ie sama la lucruri bine, şi taci din plisc. (Întorcându-se către fecior.) Şi tu, mojicule, ce stai în capră ca un degerat şi nu zici surugiilor să meargă?... Vai, bată-vă crucea, mangosiţilor, c-o să-mi faceţi zile fripte!...

SLUJITORUL (la oblon). Cucoană...

CHIRIŢA: Ce-i?

SLUJITORUL: Cum îi numele d-tale?

CHIRIŢA: Cum mi l-o dat nânaşu... Lipseşti de-acole.

SLUJITORUL: Aşa ştiu şi eu... d-apoi vezi, cucoană, că trebuie să te trecem la catastiful barierei.

CHIRIŢA: Să mă treci la catastif pe mine?... da ce sunt eu, să mă treci la izvod?... Auzi vorbă!... Măi! că obraznici mai sunt guleraţii işti cu săbiuţe...

Lipseşti, mojice!
Lipseşti de-aice,
Că-ţi sar în păr
Şi te bat măr.
Auzi dârzie! blăstămăţie!
Obrăznicie
Şi mojicie!
În catastifuri el să mă scrie;
Să-mi facă mie
Catagrafie,
Parcă aş fi marfă de băcălie,
Braşovenie
Sau lipscănie!
TOŢI
Lipseşti, mojice!
Lipseşti de-aice,
Că-ţi sar în păr
Şi te bat măr.

SLUJITORUL (astupându-şi urechile): Ho, ţară!... că doar n-am urechi de săftian... Cucoană, avem poruncă să nu lăsăm pe nime-n târg, pân-a nu-l întreba de nume.

CHIRIŢA: Ei! c-or să-mi scoată sufletu!... Du-te de scrie c-o venit în Iaşi: cucoana Chiriţa a banului Grigori Bârzoi, de la Bârzoieni, cu Aristiţa, Calipsiţa şi Guliţă, copiii lor.

SLUJITORUL (în parte): Mă!... ce pomelnic (Tare.) Cum ziseşi, cucoană?

CHIRIŢA: Iaca surdu!... (Repede.) Chiriţa, Aristiţa,

Calipsiţa şi Guliţă Bârzoi ot Bârzoieni. (La surugiu.) Mânaţi, măi, şi luaţi seama la covăţele. (În parte.) Aice-n capitală eşti tot cu zilele-n mână.

SLUJITORUL (în parte): Criţa, Răstiţa, Lăpşiţa şi Gurluiţă Brânzoi!... da... a dracului nume!... parcă se bat babele-n gură... Mă duc să-i torn în catastif. (Merge spre barieră.) Gurluiţă, Lăpşiţa... Criţa... (Iese.)

CHIRIŢA (la surugii): Pornit-aţi, jărpanilor?

SURUGIUL (îndemnând caii): Hi, hi, hi, hi, copii... nu mă lăsaţi... Hi, hi, tătucă... Hi, hi, mânca-v-ar lupii. (Pocneşte.) Hi, Iudă... Hi, jupitule. Iaca, mă! c-or să mă lase-n troian... Hi, hi, da hi... lua-v-ar dalacu... prohodi-v-ar cioarele!...

CHIRIŢA (scoţând capul repede): Tacă-vă gura, beţivilor, că vă aud copilele.

SURUGIUL: Ian lasă-ne, cucoană hăi... nu ne mai necăji, că destul necaz avem noi cu rădvanul ista, ardă-l focu!...

CHIRIŢA: Ba să te ardă pe tine focul... auzi?... rădvan!... trăsura mea de nuntă, nouă-nouşoară!... de abia din vremea bejăniei!... Hai, mânaţi şi nu mai faceţi vorbă.

SURUGIUL: Hi, hi... odată, copii, cu toţii... Hi! lăsa-v-aţi oasele cioarelor şi pelea vameşului... Ha, ho, ha, ho, tbrr... degeaba!... de-acum ne-am troienit...

CHIRIŢA: Ne-am troienit?... Iaca! na, şi alta acum... chiar colac peste pupăză! (Feciorului.) Ce stai ca un butuc în capră, mangositule... coboară de-agiută la trăsură... Ian vezi-l, mă rog, parcă-i un boieri!... nu-i bun nici de-o treabă...

FECIORUL (leneş): Dacă-i chiar în zadar... nu ne scoate de-aici nici dracu...

CHIRIŢA: Sărmane, sărmane... ţi-oi arăta eu acuşi pe dracu, somnorosule... dă... dă!...

FECIORUL (scoborându-se): Somnoros, da! şi eu n-am închis ochii de două nopţi!

CHIRIŢA (sărind din trăsură): Ian auzi-l că şi

răspunde!... (Lunecând.) Carnacsî! că era să-mi rup şălele (Împingând feciorul.) Ia, colo... colo la răzor, tontule... pune umăru de-mpinge, că eşti coşcoge... (La surugiu.) Hai, măi, opintiţi vârtos.

SURUGIUL: Hi, hi, zvânta-v-ar vântu şi v-aş vinde păstrama!

CHIRIŢA: Tacă-vă gura, blăstămaţilor! că vă aud copilele! (La fete.) Astupaţi-vă urechile! (În parte.) Îi un păcat cu nişte ghiorlani. (La ţigancă.) Da tu, cheramo, ce stai acolo parcă cloceşti ouă... de-te gios să se mai uşureze trăsura.

ŢIGANCA: Cuconiţă, nu mă pot scoborî făr' de scară.

CHIRIŢA: Scară?... ţi-oi da eu la scară, coţofană... deschide-ţi aripile şi sai la pământ... da doar mi-i strica cutia... c-atâta-ţi trebuie.

ŢIGANCA (sărind): Valeu!... că mi-am scrântit piciorul! valeu!

(Sărind, scapă cutia, care se strică.)

CHIRIŢA: Tronc! parcă-nadins i-am zis să mi-o strice!... Of! săracan de mine! că-mi vine să ţip şi să ieu câmpii!... Mult oi să mai stau în drum? (Aleargă la oblon şi lunecă.) Carnacsî! că mi-o plesnit şireturile de la rochie!... Aristiţo, Calipsiţo, daţi-vă gios şi voi, doar ne-om distroieni mai degrabă... ia aşa... frumos... încet, să nu lunecaţi.

(Aristiţa şi Calipsiţa se cobor, Guliţă vrea şi el să iasă, dar Chiriţa îl opreşte.)

GULIŢĂ (cepeleag şi alintat): Să mă cobor şi eu cu ţâţacele?

CHIRIŢA: Ba nu, Guliţa mamei... nu, drăguţă; mata şezi în trăsură ca să nu răceşti.

GUGULIŢĂ: E!... neneacă, vreau să mă cobor... na...

CHIRIŢA: Ba nu, suflete... dacă mă iubeşti... şezi mătăluţă locului, puiule, şi te învăleşte cu contăşu băbacăi.

GULIŢĂ: Ei, m-am săturat de contăş; vreau să mă dau pe gheaţă...

CHIRIŢA: Ba... să nu faci poznă, Guliţa neneacăi, c-

apoi s-a mânia neneaca şi nu ţi-a mai cumpăra minavet... ştii mata... minavetu care ţi l-am făgăduit...

GUGULIŢĂ: Aşa! de trei ani de când mă porţi cu făgăduinţa...

CHIRIŢA (sărutându-l): Guliţa mamei!... că nostim eşti... nu fi de diochi... (Închide oblonul şi zice surugiilor:) Hai, flăcăi, de-acum, că vă făgăduiesc bacşiş bun... câte un fifirig de om... (Căutând în culise.) Iaca poznă! da unde-s surugiii?

FECIORUL: Or fi fugit!... cine ştie?... la vro crâşmă poate... (În parte.) Hei, că nu-s şi eu cu dânşii!

CHIRIŢA: O fugit şi m-o lăsat lată în mijlocul drumului!... bre! c-o să mă lovească ceva! (Furioasă.) Ei, apoi să nu te-apuce şăptezeci de năbădăici?... Kirie eleison! (Vine iute în faţa publicului.) Mă rog, cine ţine poştele?... cine-i otcupcicul ghipcanilor?... să deie ochi cu mine, dacă-l ţine curăua... să-i zic două vorbe... da vorbe!... să le pomenească cât o trăi... ştii?... cole... engolpion de anul nou 1844.

I
Ian să-ţi spun, otcupcic dragă,
Vel otcupcic de ghipcani!
Toţi motanii, fără şagă,
Nu-ţi plătesc nici chiar doi bani!
Of! mări frate,
De ai păcate
Cu cai de poştă să te porneşti;
De multă ciudă,
De multă trudă,
Te simţi, cu poşta, că-mbătrâneşti!
Ba nu-s propele,
Nici căpiţele;
Ba ştreangu-i putred de ars în foc!
Hi, pliosca, trosca,
Hi, trosca, pliosca!...

Sluga-n pricină... eşti tot pe loc!

II

Drept să-ţi spun, otcupcic dragă,
Vel otcupcic de ghipcani!
Toţi motanii, fără şagă,
Nu-ţi plătesc nici chiar doi bani!
Căci dacă pleacă,
Colbul te-neacă;
Glodu-ţi lipeşte benghiuri pe nas;
Biciul pocneşte
De te-asurzeşte,
Şi caii poştei alerg... la pas!
Ba stau la dealuri;
Te dau de maluri;
Îţi sfarmă trupul de nu mai poţi!
Şi de nu-ţi pasă,
Ajungi acasă
C-un ochi, c-o mână, şi cu trei roţi!

CHIRIŢA (alergând în fund): Poftim poşte!... dacă nu merg caii, fug surugiii!... Da unde s-o înfundat blăstămaţii? (Intră în culisa din dreapta, din fund.) Vai! că buni-s de spânzurat în iarmaroc!... Auzi!... carnacsî, că lunecuşu-i!... Valeu!... (Se aude căzând pe gheaţă.)

ARISTIŢA, CALIPSIŢA: Vai de mine! a căzut neneaca pe gheaţă!...

(Aleargă amândouă după Chiriţa şi se aud picând şi ţipând în culise: "Valeu!... Valeu!...")

FECIORUL (căutând în dreapta): Haita... buf... na, c-o căzut şi duducile... Ha, ha, ha... una peste alta...

(În vremea aceasta Guliţă se coboară furiş din trăsură şi începe a se da pe gheaţă.)

GUGULIŢĂ: Uţa... a... a... Bine-i de dat de-a săniuşul... Uţa... a... a... Neneaca s-a dus... bine-mi pare!

ŢIGANCA (ghemuită în cergă lângă coada trăsurii): Da astâmpără-te, cuconaşule, că-i cădea jos şi ţi-i sparge

capu.

GUGULIŢĂ: Taci, coţofană... nu cârâi.

ŢIGANCA: Haide, hai, că te-a vedea ea cucoana acuşi.

GUGULIŢĂ: Taci, îţi zic, c-apoi ştii... (Către fecior.) Măi, fecior boieresc, vin' de te dă pe gheaţă cu mine.

FECIORUL: Ce să fac?... că doar n-am zece capete de stricat...

GUGULIŢĂ (mânios): D-apoi dacă-ţi poruncesc eu?... nu vrei?... Ei las' măi bade, că te-oi drege eu.

FECIORUL (în parte): Ba-i drege tu pe cine-ai mai dres, sfrijitule.

GUGULIŢĂ: Uţa... a... las' că te-oi spune eu şi bunicăi, şi mătuşicăi, şi băbacăi, şi neneacăi... Uţa... a... (Se aude dincolo de barieră un sunet de zurgălăi şi un glas de jidov strigând: "Vio, vio.")

SCENA II

FECIORUL (lângă oblon), ŢIGANCA (lângă coada trăsurii), GULIŢĂ (dându-se de-a săniuşul pe dinaintea ei), BONDICI, PUNGESCU, un neamţ cu orgă şi slujitorul

BONDICI (la barieră): Mă! cel cu trăsura... fă înainte... Ce-ai închis şoseaua?

FECIORUL (căutând în stânga): Dec! cum oi să fac înainte, dacă ne-am troienit?

BONDICI: Ce-mi pasă mie?... dă-te-n lături că n-am să şez aici toată noaptea pentru hatârul tău.

FECIORUL: Măi omule, daz n-auzi că ne-am troienit?

PUNGESCU (asemene la barieră): Înhamă-te pe tine şi trage zdreavăn până ce-i ieşi din zăpadă.

FECIORUL: Ba-ţi pune pofta-n cui.

PUNGESCU: Hait! o păţirăm de la roate... Ei, ce facem acum?

BONDICI: Hai să lăsăm harabagiul şi să ne suim într-o sanie de birjă.

PUNGESCU: Fie ş-aşa... hait... vină şi tu, neamţule,

cu noi.

NEAMŢUL: No gut... maine heren.

(Bondici, Pungescu şi Neamţul cu orgă intră pe la barieră. Slujitorul îi opreşte.)

SLUJITORUL: Cum îi numele d-voastră, domnilor?

BONDICI: D-lui îi spătarul Haţmaţuchi, şi eu aga Crastaveţovici: amândoi cu şezutul şi cu avutul în Focşani... Cât pentru d-lui neamţul, îi vestitul baron fon Şonţberg, care vine de la Podul-Iloaiei ca să deie concerturi instrumentale în folosul său. Drept care avem cinste a ne închina d-tale cu tot respectul, noi, suspomeniţii şi jos-iscăliţii: spătarul Haţmaţuchi, i aga Crastaveţovici, i baron fon Şoacăţenberg. (Se închină şi vine în faţa scenei.) Zi cruce-ajută şi dă înainte la catastih dacă poţi, cenuşerule.

(Slujitorul rămâne încremenit şi şuieră de mirare. Neamţul începe a cânta din orgă şi se trage în fund lângă trăsură, Bondici şi Pungescu vin în faţa scenei.)

PUNGESCU: Ha, ha, ha!... repede mi-l luaşi pe bietul dorobanţ, nene...

BONDICI: Nume vroia? nume i-am dat. Să se sature.

GUGULIŢĂ: Îra!... Iaca un minavet de canari, cum vreau eu. (Aleargă lângă neamţ, împreună cu feciorul şi cu ţiganca.)

BONDICI: Iaca neamţul dracului!... nici n-a apucat a intra în Iaşi şi a şi început a rupe urechile ieşenilor. Nu-i destul că ne-a asurzit pe noi în harabaua cea jidovească, de la Roman, şi tot drumul!... Ia să vezi cum o să-mi gologănească sinpatrioţii!... Păcat numai că n-are vro momiţă sau vrun urs, că s-ar face stup de bani.

PUNGESCU: Ce spui, vere?... care vrea să zică... dobitoacele aci în Iaşi?...

BONDICI: Hai, hai!...

PUNGESCU: Apoi dar... ne-am sfinţitără noi doi?...

BONDICI: Niboisa, fricosule... nu mi te da, păcătosule... dar, ia lasă vorba asta... să venim la treaba

noastră. Am scăpat din Focşani cum am putut... cu nepus în masă... că de punea mâna ispravnicul pe noi, ne trântea poate la gros...

PUNGESCU: Vrei să zici la puşcărie.

BONDICI: Şi asta din pricina ta; dacă eşti prost şi laşi să te prindă la cărţi cu mâţa-n sac?...

PUNGESCU: Ce pisică-n sac, neneo? vina mea-i dacă s-a găsitără alt cartofor mai ţeapăn decât mine şi m-a zăritără când am tras pă riga de desubtul cărţilor?

BONDICI: În sfârşit, ce-a fost s-a trecut... am scăpat de-acolo; acum ne rămâne să ne păzim aici vro câtăva vreme, păn' ce s-o face lucru muşama... De aceea trebuie mai întâi să ne prefacem numele; să le mai lungim. Tu te-i chema de azi înainte Pungescovici şi eu Bondicescu.

PUNGESCU: Ei ş-apoi!... despre trai cum a s-o ducem?... că numai cu escu şu cu ovici, tot covrigi, tot spanac.

BONDICI: Despre trai?... helbet!... feţi logofeţi de soiul nostru, cu meseria stosului şi a bancului, nu pier în Iaşi.

PUNGESCU: Se poate, nenişorule... dar mai bine m-aş închiorchioşa eu în Bucureşti.

BONDICI: Pentru ce, neică?

PUNGESCU: Pentru ce?...

De-ai umbla întreaga lume;
De-ai călca pe rând anume:
Ţara englezească,
Ţara franţuzească,
Ţara spaniolească,
Nemţească, leşască,
Italienească,
Păn' şi cea grecească,
N-ai găsi chiar într-o mie
Aşa târg vestit să fie,
Pentru boscărie,
Pentru stosărie,

Pentru coţcărie,
Matrapazlărie,
Şi ruşfetărie
Şi potlogărie!

BONDICI: Nu zic ba, neiculiţă, dar apoi şi târgul nostru... când ai şti. (Caută împrejur.)

PUNGESCU: Spune, că nu ne aude nime.

BONDICI: Iaşul nostru-i chiar de gemene cu Bucureştiul vostru.

PUNGESCU (cu bucurie): Aoleo!

BONDICI: Ce-ţi spun eu.

PUNGESCU: Care vrea să zică... de-om lua treaba de la mertepea ş-aci, am înfundatără pă dracu?

BONDICI: Ba încă şi pe tată-său... c-apoi vezi tu, neiculiţă... viaţa-i un stos de la început păn' la sfârşit, şi lumea o masă de cărţi. Tot meşteşugul îi să pontariseşti la vreme şi să găseşti ruteua norocului, ca să faci roi...

PUNGESCU: Prea bine... dar dacă ai goană dă fante?

BONDICI: Furi o carte, ş-aşa îţi dregi bosuiocul.

BONDICI
Neneo, mă crede, viaţa-i un stos;
Lumea o masă cu postav verde.
Tot meşteşugu-i de-a juca gros;
De-a punta bine şi... de-a nu pierde!

PUNGESCU: Ei, apoi halal de mine.

BONDICI
Halal de tine dacă vei şti
Să-ţi spoieşti bine fruntea, obrazu,
Şi, fără frică de-a te roşi,
Să faci transporturi... cu cinsteamazu!
(Împreună.)
Halal de tine dacă vei şti ş.c.l. ş.c.l.

SCENA III

Cei dinainte, CHIRIŢA, ARISTIŢA, CALIPSIŢA

CHIRIŢA: Of!... îmi vin istericale greceşti!... am

alergat pin toate crâşmele, şi surugiii... tufă... Of! cine mi-o zis să mă pornesc eu de la Bârzoieni?...

ARISTIŢA: Neneacă... nu te tulbura, că iar te-a durea rastul.

CHIRIŢA: Cum să nu mă tulbur, Aristiţo dragă... dacă m-o lăsat în mijlocul drumului, cu căţel... cu... Ce-o să facem acum?...

BONDICI (în parte): O neneacă cu două fete... (Încet, lui Pungescu.) Aţine-te, muntene, c-aici-i pe treabă...

PUNGESCU (scoţând repede o pereche de cărţi, taie repede un stos): Pă trebuliţă?... hareci!... stos!...

CHIRIŢA (cu deznădăjduire): Şi niciun bărbat... nime ca să ne vie într-agiutor... Îmi vine să mă trântesc la pământ, ca jidanii.

BONDICI: Un bărbat!... iată-mă-s... poruncă. (Înaintează spre Chiriţa.)

CHIRIŢA: Ce-mi văzură urechile şi ce-mi auziră ochii!... Slavă ţie, Doamne, că iată în sfârşit un creştin!...

PUNGESCU: Doi hristiani, cocoană... că sunt şi eu p-acilea.

CHIRIŢA: Foarte vă mulţămesc... dar, mă rog, să mă fericesc cu numele dumilorvoastră...

BONDICI: D-lui, prietenul meu, este spătarul Pungescovici.

PUNGESCU: Şi d-un aga Bondicescu, al meu amic...

CHIRIŢA (în parte): Un spătar ş-un agă! (Încet şi repede, fetelor.) Ţineţi-vă mai drept şi zâmbiţi nurliu.

BONDICI: Dar, mă rog, cucoană, să ne norocim şi noi...

CHIRIŢA: Eu sunt cucoana Chiriţa a banului Grigori...

BONDICI: Şi duducile?...

CHIRIŢA: Bârzoi...

BONDICI: A! Bârzoi?... şi duducile?...

CHIRIŢA: Ot Bârzoieni... (Se închină.)

BONDICI: Am înţeles... dar duducile?

CHIRIŢA: Copilele mele... Aristiţa şi Calipsiţa. (Încet, fetelor.) Faceţi tali frumos. (Tare.) Le-am adus la Iaşi, drăguţile, ca să pitreacă câşlegile; şi puneţi-vă în gând, boierilor, că după ce ne-am necăjit pe drum două zile şi două nopţi, când s-agiungem la gazdă... ne fug surugiii tocmai la capătul târgului.

BONDICI: Cum se poate?

CHIRIŢA: Aşa, zău... am păţit-o chiar ca cela care s-a înecat la mal.

BONDICI: Ei!... las' că-oi spune eu asta vărului meu...

CHIRIŢA: D-lui ţine poştile?

BONDICI: Dar.

PUNGESCU (încet, lui Bondici): O tăiaşi groasă, nene...

BONDICI: Taci, nerodule...

CHIRIŢA: Să-ţi spun drept... dar să nu-ţi fie cu supărare... vărul d-tale n-are niciun haz cu poştile d-sale... Lehamete şi de parale.

BONDICI: Da de câte ori i-am spus-o eu însumi, cucoană dragă... Ce folos însă!... nu înţelege de cuvânt... (Încet, lui Pungescu.) Ce zici de fete, măi?

PUNGESCU: Au zestre oare?

BONDICI: Aşa-mi miroase... (Cucoanei Chiriţa.) Cucoană Chiriţă, noi amândoi suntem gata la poruncile d-tale şi preafericiţi de a te putea înlesni la orice-i dori în târgul nostru...

CHIRIŢA: Bunătatea d-voastră...

BONDICI: Ce se potriveşte!... Primiţi deocamdată braţele noastre, ca să vă ducem la gazdă, şi cât pentru trăsură, n-ai nicio grijă... om trimite boii noştri ca s-o aducă.

CHIRIŢA: Bucuros!... (În parte.) Ce cuconaşi de treabă!... când ar fi şi holtei! (Încet, fetelor.) Daţi braţul şi mergeţi pupuică... tot pe vârful scarpilor...

TOŢI

Haideţi împreună

Vesel să pornim,
Şi-ntr-o casă bună
Să ne găzduim.
BONDICI (Aristiţei, dându-i braţul)
Demuazelă dragă, sunt prea fericit,
Că să-ţi dau eu braţul m-am învrednicit!
PUNGESCU (Calipsiţei, asemene)
Demuazelă scumpă, în veci n-oi uita
C-astăzi, la braţetă, merg cu dumneata!
CHIRIŢA (în parte)
Unul zice-i agă, celalalt spătar;
De i-aş prinde gineri, i-aş lua în dar.
Unul zice-i agă, celalalt spătar;
De i-aş prinde gineri, aş dă sărindar!
TOŢI
Haideţi împreună
Etc. etc. etc.

(Bondici, Pungescu, Aristiţa şi Calipsiţa ies la braţetă prin dreapta. Chiriţa-i urmează puţin şi se opreşte. Neamţul, care a stat tot în fund, începe a cânta din orgă.)

SCENA IV

CHIRIŢA, GUGULIŢĂ şi ceilalţi

CHIRIŢA (oprindu-se): Da... Guliţă? Kirie eleison!... că era să-mi uit odoru-n trăsură... (Se întoarce şi găseşte pe Guliţă lângă neamţ.)

GUGULIŢĂ: Nu pe aista, monsiu neamţule... cântă pe cellalt... (Bate din picioare cu mânie.) Nu pe aista, e cellalt.

NEAMŢUL: No! lasenzi şon geen.

CHIRIŢA: Ce-mi văzură ochii!... O ieşit dimonu din trăsură!... şi făr' de blană!... săracan de mine c-o fi îngheţat!... (Aleargă la Guliţă.) Ce faci aici, diavoli?... Nu ţi-am spus să nu ieşi din contăşul băbacăi?...

GUGULIŢĂ: Ei, m-am săturat de contăş ca de mere acre.

CHIRIŢA: Auzi!... Ian priveşte cum i s-o roşit nasu!...

parcă-i o sfeclă digerată! (Îi şterge nasul cu batista.) Doamne! Doamne! ce păcat cu nişte plozi! Măi Ioane, adă blana din trăsură... l-o lovi un giunghi şi mi-o fi mai mare beleua. (Feciorul aduce o blană din trăsură.)

FECIORUL: Iaca şuba cuconaşului...

CHIRIŢA: Şi voi... chiori aţi fost de l-aţi lăsat să iasă dizvălit?... vină să te-mbrac, păcatule... Ei, vină azi şi nu mă supăra.

GUGULIŢĂ: Nu mă supăra nici mata.

CHIRIŢA: Auzi plodu?... las' că ţi-oi arăta eu... (Îl îmbracă cu de-a sila.) Şezi binişor... nu crâcni... ţâst... să nu-ţi aud gura...

GUGULIŢĂ (zbătându-se): Nu vreau, nu vreau. (Plânge.) Las' că te-oi spune eu băbacăi...

CHIRIŢA (trăgându-l târâit): Ce face?... Of! c-o să mă nebunească dimonu... parcă văd că iar are să m-apuce rastu... Ascultă, Guliţa nineacăi: hai că ne-aşteaptă ţâţacele.

GUGULIŢĂ (trântindu-se la pământ): Nu-mi pasă mie de ţâţace... nu merg.

CHIRIŢA: Ei, vină că-ţi cumpăr minavetu cela... ştii mata...

GUGULIŢĂ: Cumperi?... dacă-i aşa... ia-mi-l pe-aista, a lui monsiu neamţu. Vină cu noi, monsiu neamţule...

NEAMŢUL: Gut... gut... ser bevol.

CHIRIŢA (în parte): Las' să te văd eu acasă, păcatule, c-apoi ţi-oi da un minavet de nu l-îi putea duce... Măi Ioane, rămâi aici cu ţiganca ca să păziţi lucrurile, păn' ce-or veni boii să râdice trăsura... da doar îţi pierde vro cutie... c-apoi sfântu Neculai îi gata. (Pleacă cu Guliţă spre dreapta.)

SCENA V

Cei dinainte, văduva AFIN, sărdarul CUCULEŢ

AFIN: Ce minune!... Cucoana Chiriţa?

CHIRIŢA: Cucoana Nastasiica!

AFIN: Bine-ai venit.

CHIRIŢA: Bine-am găsit. (Se sărută.)

AFIN: Da ce vânt te-a adus pe la noi, soro dragă?

CHIRIŢA: Mi-am adus fetele de câşlegi, după obicei. (Încet.). Da d-ta cum te întâlnesc singură... lângă barieră?...

AFIN: Am ieşit puţin ca să mă primblu afară din târg, că pin târg îi potop... te ferească Dumnezeu!...

CHIRIŢA: Da, bine... pe gios?... ha?... Ei, dă... nu te roşi, soro dragă... Lumea-i lume, şi tinereţa... Ce te sastiseşti?... între noi...

AFIN: Da nu mă sastisesc, soro, nicidecum... Mă primblu pe jos... pentru că aşa-mi place. Am venit cu sărdarul Cuculeţ.

CHIRIŢA: Cu sărdarul? (În parte.) Hm! mititica...

CUCULEŢ: Sărut mâinile, cucoană Chiriţă.

CHIRIŢA: Plecăciune, arhon sărdar. Tot la agie eşti?

CUCULEŢ: Director şi supusă slugă.

CHIRIŢA: Şi la mai mare.

CUCULEŢ: Amin.

AFIN: Da... unde-s duducile?

CHIRIŢA: Îra!... ba că chiar!... unde-s?

AFIN: Ha, ha, ha... pe mine mă-ntrebi?

CHIRIŢA: Bine zici, săruta-ţ-aş ochii... S-o pornit de-aici la braţetă cu doi cavaleri.

AFIN: La braţetă?... cu doi cavaleri?

CHIRIŢA: Precum zici, soro: unul, aga Bondicescu, şi cellalt, spătarul Pungescovici... doi bujori, surioară, două zarnacadele!

CUCULEŢ (în parte): Bondicescu? Pungescovici?... mare poznă!

(Scoate un răvaş şi-l citeşte.)

AFIN: Ei bine, şi-ncotro au apucat truspatru?

CHIRIŢA: Hoisa, pe şoşe...

AFIN: Dar, îi cunoşteai mai de mult?

CHIRIŢA: Ba, cât hăciu!... Mi-o ieşit în drum să-mi

deie agiutor; că nu ştii, soro, ce-am păţit?... m-am troienit!... şi să vezi d-ta: Mă pornesc de la Bârzoieni... şi încă bărbatu-meu îmi zicea: “Soro dragă, nu te porni... stai...” Când ce să vezi?...

AFIN: Apoi bine, cucoană Chiriţă, se poate să-ţi laşi copilele pe mâna unor necunoscuţi?... Cine ştie ce berbanţi?...

CHIRIŢA: Puşche pe limbă-ţi... vai de mine! că începe a mă umfla grija din tălpi... mă furnică sudori pe spate... Iaca pozna gata!... Nu cumva se zăresc pe şoşe? (Se apropie de culise şi caută înăuntru.)

CUCULEŢ (în parte): Sameşul din Focşeni îmi scrie, cu poşta de astăzi, despre un Bondici şi un Pungescu: doi coţcari care au dezbrăcat lumea pe-acolo... şi mă sfătuieşte să-i priveghez de aproape... Oare tocmai ei să fie?

CHIRIŢA: Nimică! tufă!... o intrat fetele-n pământ... Vai de mine! Arhon sărdar, nu mă lăsa... de-a afla bărbatu-meu, zău, am sfeclit-o!... Ioane, aleargă; ba... ba... stai la trăsură... Arhon sărdar... ridică toată agia în picioare... săraca de mine!... aşa pozna!... să-mi fure fetele de la ochi!... Hai degrabă cu toţii să le căutăm... Biata Aristiţa!... biata Calipsiţa! Sfinte Mina... să ştii că-ţi dau şăpte paraclisuri...

CHIRIŢA
Degrabă, degrabă,
Cu toţi s-alergăm;
Să mergem în grabă
Să le căutăm.
Vai, bietele fete!
Că le-am prăpădit
Şi le-am dat pe biete...
De-acum m-am topit!...

(Neamţul începe a suna un valţ.)

CHIRIŢA (furioasă, aleargă de împinge pe neamţ): Da du-te pârlii, şonţule, cu ţârlâitoarea asta. (Lunecă.) Carnacsî! că era să mă prăbuşesc!

TOŢI

Degrabă, degrabă etc. etc. etc.

(Toţi aleargă în dreapta; Chiriţa trage de mână pe Guliţă, care trage asemene pe neamţ de poala surtucului. Feciorul boieresc şi ţiganca rămân lângă trăsură.)

(Cortina cade.)

ACTUL II

Teatrul reprezintă o odaie mare cu patru uşi; una în fund, care dă în tindă; una în stânga, pe al doilea plan, care duce în iatacul Chiriţei; două în dreapta, dintre care una, cea pe întâiul plan, se deschide în apartamentul Aristiţei şi Calipsiţei, iar cea de mai în fund, în odaia lui Guliţă. În faţă cu uşa apartamentului fetelor, este aşezată, lângă peretele din stânga, o măsuţă cu o besacte deschisă şi cu gavanoşele de dresuri, păişoare de făcut sprâncenele şi un bust de carton. În dreapta, lângă uşa din fund, o masă mare cu rochii întinse pe dânsa. Scaune etc...

SCENA I

CHIRIŢA (şade dinaintea toaletei şi-şi face sprâncenele), ŢIGANCA (calcă rochii în fund)

CHIRIŢA (cântă)

Ochii şi sprincenile

Fac toate pricinile...

(Se aude în odaia lui Guliţă un minavet.)

CHIRIŢA (răsărind): Iar!... o să mă năucească trântoru cu minavetu lui!... Cât îi ziulica de mare tot ţârlâieşte... de urlă câinii mahalalei... Fa, fa Ioană, du-te de zi cuconaşului să tacă, că m-am săturat de mojică ca de mere pădureţe... îmi vine acru... (Ţiganca intră în odaia lui Guliţă.) Aşa mi se cade, dacă mă potrivesc eu de-i cumpăr minavetu cela de la neamţ. Las' că ţine cât dracu pe tată-său. Tronc! că mi-o dat nucuşoară-n ochi... fa... fa... (Ţiganca vine înapoi.)

ŢIGANCA: Aud, cucoană.

CHIRIŢA: Mă rog, ce ţi-am spus când ţi-am poroncit să-mi găteşti păişoare cu bumbac pentru sprâncene? aud?...

ŢIGANCA: Mi-ai zis...

CHIRIŢA: Nu ţi-am zis să mi le faci subţiri?... Ian vezi cum mi le-ai meşterit... parcă-s buzdugane de vel armaş din vremea domnilor greci!...

ŢIGANCA: Da lasă, cuconiţă, că-s tocmai cum trebuie... doar ţi-am mai făcut eu pămătufuri şi badanale de sprâncene.

CHIRIŢA: Cum ai cârâit?...

ŢIGANCA: Niciodată nu ţi-ai făcut aşa de frumoase sprâncene... parcă-s două lipitori umflate...

CHIRIŢA: Înghinate-s cum trebuie?

ŢIGANCA: Dizghinate... dizghinate...

CHIRIŢA (strănutând tare): Pe braţe!... M-o fi pomenind d-lui, Ioană.

ŢIGANCA: Te-o fi pomenind, cucoană.

CHIRIŢA: Când ar fi faţă sufleţelul, să mă vadă... cum şi-ar mai răsuci musteţile!... (Iar strănută.) Iar mă pomineşte!

Ochii şi sprincenile
Fac toate pricinile,
Şi cu foc şi cu pârjol
Pe amor îl dau de gol.
Când un tinerel îţi place
Ş-amorez voieşti a-l face,
Cât mi-l iei puţin la ochi,
L-ai trecut cu dediochi.
Cât îi joci şi din sprâncene,
De amor se umflă-n pene.
Cât din buze mi-i zâmbeşti,
Chiar pe loc îl nebuneşti.
Iar de-i faci ş-aşa din mână...
Îi călare pe prăjină!

(Se aude iar minavetul în odaia lui Guliţă.)

CHIRIŢA: Iar! Iar!... Valeu! că mare păcate c-un plod!... îmi vine să latru. (Aleargă la uşa lui Guliţă.) Ţâşt, diavoli, că mă bagi în ipohondrie.

GUGULIŢĂ (din odaie): Las, neneacă, că învăţ mujica.

CHIRIŢA: Ţi-oi da eu acuşi o mojică, trântorule, de nu-i putea-o înghiţi. (Intră în odaie.)

ŢIGANCA: Vai de mine! ce păcate pe capul meu de când am venit în Ieşul ista!... ba îmbracă pe cucoana... ba găteşte duducile... ba calcă rochii de bal... ba arde nucuşoară de sprâncene. Mă mir cum nu s-au săturat de zbânţuit!... Ieri au fost la teatru şi-n astăseară merg la bal, la Afinoaia; ş-apoi şi alt păcat! că încep a se-mbrăca de pe la toacă... Îmi vine, zău, să iau câmpii...

(Se aude dând palme în odaia lui Guliţă şi Guliţă plângând.)

CHIRIŢA (intrând): Ia aşa... mai bine-i scânci tu, decât oi turba eu... Ce mirosă-aici a pârlit?... arde ceva, vro petică?... (Aleargă la masa cu rochii de ridică una şi o arată arsă în poale.) Iaca poznă! c-o lăsat cioara feru pe rochii... destulă treabă!... Ian priveşte... rochie de bal îi asta?... Ei! apoi să n-o ucizi în bătaie! bunătate de rochie cumpărată la Leiba Grosu cu o mulţime de bani: douăzeci ş-atâţi de jumătăţi de irmilici noi!... (Aruncă rochia în obrazul ţigancei.) Na! stahie-mpeliţată... mănânc-o friptă cum îi... şi lipseşti din ochii mei că intru acuşi într-un păcat.

ŢIGANCA: Cuconiţă...

CHIRIŢA: Lipseşti, îţi zic... piei, că te zgârii... (Ţiganca fuge în odaia Chiriţei.)

CHIRIŢA (plimbându-se furioasă): Uf! că nu mai este de suferit!... de când am venit în Ieşi ca să-mi mărit fetele... am prins la istericale ca o cheraţiţă... Poftim!... Cu ce-oi să mă duc eu acum la balul Afinoaiei?... trebuie iar să-mi pun rochia cea de catife roşie şi turlubanu cel cu pene stacojii... ca să mai aud iar vrun obraznic zicând că

seamăn cu Nastratin Hogea, ca mai deunăzi, la bal-masqué... Nu-i de suferit, nu-i de suferit şi pace!

Dumnezeu să te ferească
De cutremur şi de foc,
De ghipcani ce stau în loc
Şi de slugă ţigănească.
Şi de-acele slugi plecate
Ce se-nchin, te linguşesc
Păn' ce-ţi sar deodată-n spate
Şi ca corbii te ciupesc.
Aşa slugi le e de fugă
Sau de ele singur fugi...
De nu vrei s-ajungi chiar slugă
La aşa plecate slugi...

(Se aude afară următorul dialog:)

AFIN: Acasă-i cucoana?

FECIORUL: Acasă, dar să ghiloseşte acum.

SCENA II

CHIRIŢA, AFIN, LULUŢA

CHIRIŢA: Auzi, tontu? (Aleargă la uşa din fund şi o deschide.) Cucoană Nastasiică... poftim, nu te potrivi...

AFIN: Poate că te deranjarisesc, cucoană Chiriţă?... dar n-am vrut să-ţi trec pe la poartă ca o străină...

CHIRIŢA: Cum să mă rânjariseşti tocmai d-ta?...

LULUŢA (în parte): Rânjariseşti?... ha, ha, ha...

CHIRIŢA: Iaca şi Luluţa!... Ai scos-o din pasion astăzi?...

AFIN: Dar, pentru că mâine îi duminică.

CHIRIŢA: Da vezi ce frumuşică-i, diavoloaica! îţi vine s-o mănânci de vie.

LULUŢA: Să mă mănânci?... mersi. (În parte.) Şi n-are măcar nici dinţi.

CHIRIŢA: Ha, ha, ha... Bat-o norocu! Nostimă-i!... vină să te sărute mătuşica, Luluţa dragă... (O sărută.)

LULUŢA: Alei! maman... ce-a păţit mătuşica de şi-a

pus lipitori pe frunte? (Arată sprâncenele Chiriţei.) O doare capul?

CHIRIŢA: Eu, lipitori?...

AFIN: Ce lipitori?... unde vezi tu lipitori?...

LULUŢA: Ha, ha, ha... ba-s sprâncene... şi una-i numai pe jumătate!

CHIRIŢA: Ha, ha, ha. (În parte.) Cum i-aş suci gâtul când ar fi a mea!

LULUŢA: Maman, să-mi cumperi si mie o pereche de sprâncene din târg, ca să le pun păpuşei de Anul Nou.

AFIN: Bine, bine, ţi-oi cumpăra. Taci din gură.

CHIRIŢA: Da de ce să tacă, soro? las' să vorbească copila... că zice tot nişte lucruri... Se cunoaşte că învaţă la pasion.

LULUŢA: Pansion, mătuşică... nu pasion.

CHIRIŢA: Fie şi pansion, că doar nu m-o crescut mama cu gubernată, ca să ştiu nemţeşte.

LULUŢA: Guvernantă, mătuşică, nu gubernată... Da bine, mătuşică, aşa vorbiţi pe-acolo, prin provincie?...

Guvernanta ne-a spus nouă
Că vorbiţi o limbă nouă;
Când e vorba de parchet?
Ziceţi curat că-i pichet.
Când e de tapiserie?
O numiţi patiserie.
Când de botine de glanţ?
Ziceţi botoaie cu clanţ.
Un ceasornic hronometru?
Îl numiţi cu barometru.
Ş-orice lucru de bonton?
Monton, zebon sau triton!

CHIRIŢA: Ha, ha, ha! Ce giuvaer îi! ha, ha, ha. (În parte, furioasă.) Ce triton ţi-aş trage eu, trântorule... (Tare.) Ha, ha, ha! are un duh cât şapte, şi dă dintr-însa nişte vorbe... ha, ha, ha.

AFIN: Mă rog, să nu mi-o deochi...

CHIRIŢA (scuipând): Ptu... ptu... ptu...

LULUŢA (culegând un pai, jos): Na! că ţi-a sărit un dinte, mătuşică.

CHIRIŢA (speriată): Un dinte? (Se repede şi ia paiul.) Ce dinte?... un pai!...

LULUŢA: Altă dată să ştii, mătuşică, că aici, în Iaşi, nu este obicei să faci ptu, ptu în obrazul altora... nu-i frumos...

CHIRIŢA: Auzi, păcatu?... auzi cum m-o înşălat? de mi-o sărit inima din loc!... Să-ţi spun drept, soro dragă, ţi-i hazlie Luluţa... dar îi cam obrăznicuţă... adică, să nu te superi.

AFIN: Mademuazelă, cere pardon mătuşicăi.

LULUŢA: Bai... bai...

AFIN: Nu vrei?... când îţi porunceşte maman?... Apoi, să te duci degrabă la caraul şi să nu crâcneşti...

LULUŢA: Mersi, maman. (Se închină; în parte.) Tot mă dureau picioarele; mai bine-oi şedea pe scaun.

(Se duce de se pune pe scaun înaintea toaletei şi, în toată vremea scenei următoare, se apucă de face sprâncene şi musteţi bustului de carton ce este pe masă... Îi pune roşu şi-i aşează zulufii.)

CHIRIŢA (în parte): Bine i-o făcut. (Tare.) Da de ce treabă, soro dragă?

AFIN: Las' să mai prindă la minte, că-i prea nebună... Da ia spune- mi, mă rog, ce fac copilele d-tale?

CHIRIŢA: Aristiţa şi Calipsiţa?... se gătesc de bal pe deseară, la mata.

AFIN: De pe acum?... De-abia a tocat...

CHIRIŢA: Ştii mata cum sunt fetele când se gătesc de bal... Ba le trebuie una... ba alta... şi când te trezeşti, o înnoptat de tot. De aceea-i mai bine să se apuce de toaletă încă cu ziuă... povestea vorbei: însuratul devreme şi mâncarea de dimineaţă...

AFIN: Apropo de însurat... nu s-a înfăţişat niciun holtei ca să ceie duducile?...

CHIRIŢA: Of! bată-i concina holtei!... că asta mă mănâncă pe mine... Ai fete, soro? ai şi peri albi... zice că este la fteatru un cântec cu of, of, of...

AFIN: Îl ştiu... cel din Piatra din casă...

CHIRIŢA: Nu ştiu din ce piatră o fi; dar, nu-ţi uita vorba... l-am auzit o dată la Botoşeni, şi de-atunci îmi huieşte necontenit în cap ca un bondari... Am să ţi-l cânt:

Of, of, of, ce supărare,
De-a avea o fată mare!

AFIN: Da, îl ştiu, soro... l-am auzit...

CHIRIŢA: Nu-ţi uita vorba...

O hrăneşti
Ca s-o creşti,
Ş-apoi trebuie să porneşti
La vânat
Prin cel sat
Ca să-i cauţi un bărbat.

AFIN: Şi celelalte; destul... îl cântă şi ţiganii de ne asurzesc.

CHIRIŢA: Nu-ţi uita vorba.

De-i flăcău
Nătărău,
Te închini la duhul său.
De-i ghebos,
Uricios,
Îi zici nostim şi mumos;
Şi-i zâmbeşti,
Îl slăveşti
Doar să-l poţi să-l ginereşti.

(Împreună.)

CHIRIŢA
Of, of, ce supărare
De-a avea o fată mare!

AFIN
Of, of, of, ce supărare
Cu-o nebună ce leac n-are!

CHIRIŢA: Ei; apoi închipuieşte-ţi acum, soro... dacă cu o singură fată ai atâte supărări, dar cu două?... când ai două cucoare mari ca mine?...

LULUŢA (în parte): Are cucoare mătuşica?... am să-i cer să-mi deie una mie.

CHIRIŢA: Îra!... surioară dragă... eu te ţin de un ceas în picioare... alei!... ia, aşa păţesc de câte ori gândesc că am fete de măritat: îmi pierd minţile. (Aduce scaune.) Poftim de şezi, mă rog... şi mă iartă.

AFIN: Foarte-ţi mulţumesc... că trebuie să mă duc îndată acasă pentru ca să port de grijă despre cele trebuincioase pentru bal.

CHIRIŢA: Da ia mai şezi... pentru hatârul meu... Să mă vezi moartă... să mă-ngropi de te-i duce.

AFIN (în parte): Vai de mine! că mi-am găsit beleaua... (Şade.)

CHIRIŢA: (punându-se pe un scaun): Ş-aşa cum îţi spuneam, zic într-o zi boieriului: Frate! ştii c-avem două fete mari? - Ba ce mari, îmi răspunde sufleţelul, coşcogea!... cât nişte zdragoni (Bărbatu meu îi tare mucalit, bată-l-ar norocu c-un car de galbeni!) – Ei bine, îi zic eu, gândit-ai, dragă, să le măritǎm? - Hai, hai! le-am găsit doi bărbaţi şucada. - Care şi care? - Paharnicul Brustur şi căminarul Cociurlă, vecinii moşiei noastre. - Brustur şi Cociurlă?... Elei, frate!... cum o să-mi dau fetele după nişte boierinaşi de ţară?... Fete frumuşele... tinerele... curăţele... hărnicele... cu franţuzasca lor... cu ghitarda lor... cu cadrilu lor... gospodine bune... iconoame... cetite... giucate... pricopsite... să le fac eu, pe una Brusturoaie şi pe ceealaltă Cociurloaie!... atunci s-agiungă!... - Ea, Brusturoaie... ea, Cociurloaie... mai bine decât or mocni ş-or îmbătrâni în casa părintească... Brustur şi Cociurlă au moşioare bune; au bănişori buni... au vitişoare bune. - Ei! şi pentru că au vite, de aceea să-mi fac eu blestemul ca să le dau copilele?... ba, cât îi cucu!... Şi-or pune d-lor pofta-n cui. - Ba nu şi-or pune-o, pentru că le-am făgăduit. - Ba şi-

or pune-o. - Ba nu şi-or pune-o. - Ba şi-or. - Ba nu. - Ba şi-or. - Ba nu. - Ah... Ah! ş-am leşinat!...

AFIN: Ai leşinat?...

CHIRIŢA: Fără doar şi poate... da ştii? Iată! Când m-am trezit, bietu sufleţelul îşi smulgea musteţile de desnădăjduire! şi pentru ca să mă liniştească, mi-o făgăduit să mă lase ca să vin în câşlegi la Iaşi cu fete cu tot... pentru ca să cerc doar le-aş putea mărita aici... însă mi-o hotărât ritos: că de-o n-oi izbuti să prind gineri prin Ieşi, până la sfârşitul câşlegilor, apoi îmi brustureşte şi-mi cociurluieşte odoarele, ca mai bine.

AFIN: Ei, şi pân-acum nu s-a arătat nime?

CHIRIŢA: Cum nu?... Înţălegi că îndată ce-am sosit aici, mi-am scos fetele la ivală... pe la ftreatru, pe la suarèle... ghilosite, gătite, împopoţonate, îmbrăcate tot după modă... Ce dracu să faci?... dacă ai giuvaeruri, trebuie să le arăţi.

AFIN: Şi în sfârşit...

CHIRIŢA: În sfârşit, am prins doi în căpcană... dar însă nu mi-o pominit nici bechi de Isaia dănţuieşte.

AFIN: Cine şi cine?

CHIRIŢA: Aga Bondicescu şi spătarul Pungescovici!... ştii, tinerii cei doi care porniseră cu copilele la braţetă, când ne-am troienit în Păcurari, şi care i-am întâlnit intrând truspatru la han la Pârlita?... Bondicescu, soro, şi Pungescovici...

AFIN: Da, îi ştiu... i-am zărit, când ţi-ai luat fetele înapoi. (În parte.) Sărdarul Cuculeţ mi-a vorbit de ei ca de nişte berbanţi...

CHIRIŢA: Aud?...

AFIN: Mă rog... îi cunoşti?

CHIRIŢA: Cum nu?... vin în toate zilele să ne vadă. (Încet.) Şi ştii una?... Pare-mi-se că li s-o aprins călcăile...

AFIN: Aş!

CHIRIŢA: Ce-ţi spune Chiriţa...

AFIN: Da n-ai cercetat... ce sunt?... de unde-s?... ce

stare au?

CHIRIŢA: Ce atâta cercetare... când unu-i agă şi cellalt spătar... Ş-apoi tineri, soro... cu vorbă, cu ighemonicon... cu tabieturi... iar nu ca Brustur şi Cociurlă... groşi în ceafă şi morocănoşi... Aşa gineri mai vin de-acasă, şi să vezi...

(Vorbeşte la urechea Afinoaiei.)

LULUŢA: Uf! m-am săturat de caraul.

AFIN (apropiindu-se de Luluţa): Da ce te-ai apucat acole de făcut?

LULUŢA: Maman, am gătit păpuşa de bal... i-am făcut sprâncene... am boit-o cu roş... i-am pus benghiuri ca la mătuşica... ia vezi cât îi de...

AFIN: sprâncene?... benghiuri?... roş?... da de unde le-ai găsit toate aceste?

LULUŢA: În besecteua mătuşicăi!

CHIRIŢA (furioasă): Ha? în besec... iaca dimonu... că mi-o cotrobăit toate lucruşoarele... (Merge de ascunde gavanoşelele în besecte.)

AFIN: Madmuazelă, nu-i frumos... (Pufneşte de râs.)

SCENA III

Cei dinainte, GUGULIŢĂ

GUGULIŢĂ (alergând cu un răvaş din odaia lui): Neneacă, neneacă... iaca un răvaş de la băbaca. (Se opreşte ruşinat, văzând pe Afinoaie şi pe Luluţa.)

CHIRIŢA: Un răvaş de la d-lui?... adă-l încoace... (Ia răvaşul şi-l deschide.) Cu voia matale, cucoană Nastasiică...

AFIN: Poftim...

LULUŢA (în parte): Ah, mon Dieu!... quel drôle de monsieur.

(În toată vremea citirii scrisorii, Guliţă se uită la Luluţa şi umblă împrejurul ei. Luluţa îl priveşte cu dispreţ.)

CHIRIŢA: Cum îmi bate inima!... parcă-mi vesteşte ceva... (Citeşte.) “Sărut guriţa matale, scumpă Chiriţă. Mai

întâi, nu lipsesc a cerceta despre întregimea sănătăţii matale şi a copiilor, ca aflând că se află aşa precum doreşte inima mea, nu puţin să se bucure sufletul meu de soţ şi de părinte; al doile vei şti că din mila Proniei cereşti mă găsesc şi eu sănătos... însă Fifiţa o răposat de jigăraie!... (Vorbit.) Fifiţa o răposat?... mare minune!...

GUGULIŢĂ: A crăpat!... bine-a făcut că mă muşca tot de nas.

CHIRIŢA: Taci, varvarule!... biaţa Fifiţa!... când ai şti, cucoană Nastasiică, ce căţeluşă... numai atâtica; şi când hămăia, nici nu-i auzeai glasul... ia aşa: ham, ham, ham...

LULUŢA (în parte): Auzi cum latră?

CHIRIŢA (ştergându-şi ochii): În sfârşit, aşa i-o fost scris; toţi suntem muritori! (Citeşte:) "Al triilea, te înştiinţez că câşlegile se apropie de sfârşit... drept care îţi poroncesc să-ţi iei catrafusele şi să vii înapoi îndată la Bârzoieni, ca să facem cununia cu paharnicul Brustur şi cu căminarul Cociurlă, căci la dimpotrivă vin eu însumi la Iaşi ca să vă umflu pe sus cu nepus în masă. Al d-tale soţ supus şi iubit... Grigori Bârzoi ot Bârzoieni. 15 Ghenarie 1844."

GUGULIŢĂ: Băbaca are să vie aici!... E! bine-mi pare!... am să-i cânt toată ziua din minavet...

LULUŢA (caută la Guliţă cu mirare şi pe urmă îi întoarce spatele)

GUGULIŢĂ (Luluţei): Din minavet...

CHIRIŢA: Ai văzut, dragă cucoană Nastasiică, ce-mi scrie d-lui?... Ce mă sfătuieşti să fac?

AFIN: Ştiu eu?...

CHIRIŢA: Ştii ce?... îmi vine să-i strâng cu uşa pe Bondicescu şi pe Pungescovici ca să-mi hotărască odată ce gânduri au?... Mi-i că m-oi trezi deodată cu bărbatu-meu, ţop în spate... ş-apoi, aşa-i c-am codălghit-o?...

AFIN: Fă cum îi socoţi, dragă cucoană Chiriţă... dar eu una te sfătuiesc să nu te grăbeşti până nu-i afla lămurit cine sunt tinerii...

CHIRIŢA: Elei, dragă!... da nu ţi-am spus de atâte ori

că unu-i agă şi cellalt spătar? (În parte.) Nu cumva vre să-i păstreze pentru trântorul ei?...

AFIN: În sfârşit, îi treaba d-tale. Eu mă duc... dar nădăjduiesc că nu-i lipsi deseară la bal.

CHIRIŢA: Cum, Doamne, iartă-mă! să lipsesc?... când am fete de căsătorit?

AFIN: Hai, Luluţă, şi zi bonjur mătuşicăi.

LULUŢA (făcând compliment): Bonjur.

CHIRIŢA (imitând-o): Îi poznă de nostimă!... (O sărută.)

LULUŢA (în parte): Ştirba-baba-cloanţa.

CHIRIŢA (în parte): Ce-o zis?... Hei, că nu eşti a mea, păcatule!

(Împreună.)

CHIRIŢA, GUGULIŢĂ
Adio! în astă-seară
Vom veni cu toţi la bal
Să-ngropăm în veselie
Acest vesel carnaval!

AFIN, LULUŢA
Adio! în astă-seară
V-aşteptăm pe toţi la bal
Să-ngropăm în veselie
Acest vesel carnaval!

AFIN
Să nu mă dai de sminteală...

CHIRIŢA
N-ai, soro, nicio îndoială,
Căci am fete, fete mari:
Două june porumbiţe,
Două blânde cănăriţe...
Şi le caut doi canari.

LULUŢA
Mătuşică, dinioare,
Ai zis că-ai două cucoare...

CHIRIŢA (în parte)

Vai, ce drac împeliţat!

LULUŢA

Ah! te rog, dă-mi una mie...

GULIŢĂ (Luluţei)

Poate-o vrei de jucărie?

LULUŢA (în parte)

Oh! le drôle de petit fat!

(Împreună.)

Adio! în astă-seară ş.c.l. ş.c.l.

Cei dinainte, GUGULIŢĂ

GUGULIŢĂ (alergând cu un răvaş din odaia lui): Neneacă, neneacă... iaca un răvaş de la băbaca. (Se opreşte ruşinat, văzând pe Afinoaie şi pe Luluţa.)

CHIRIŢA: Un răvaş de la d-lui?... adă-l încoace... (Ia răvaşul şi-l deschide.) Cu voia matale, cucoană Nastasiică...

AFIN: Poftim...

LULUŢA (în parte): Ah, mon Dieu!... quel drôle de monsieur.

(În toată vremea citirii scrisorii, Guliţă se uită la Luluţa şi umblă împrejurul ei. Luluţa îl priveşte cu dispreţ.)

CHIRIŢA: Cum îmi bate inima!... parcă-mi vesteşte ceva... (Citeşte.) "Sărut guriţa matale, scumpă Chiriţă. Mai întâi, nu lipsesc a cerceta despre întregimea sănătăţii matale şi a copiilor, ca aflând că se află aşa precum doreşte inima mea, nu puţin să se bucure sufletul meu de soţ şi de părinte; al doile vei şti că din mila Proniei cereşti mă găsesc şi eu sănătos... însă Fifiţa o răposat de jigăraie!... (Vorbit.) Fifiţa o răposat?... mare minune!...

GUGULIŢĂ: A crăpat!... bine-a făcut că mă muşca tot de nas.

CHIRIŢA: Taci, varvarule!... biaţa Fifiţa!... când ai şti, cucoană Nastasiică, ce căţeluşă... numai atâtica; şi când hămăia, nici nu-i auzeai glasul... ia aşa: ham, ham, ham...

LULUŢA (în parte): Auzi cum latră?

CHIRIŢA (ştergându-şi ochii): În sfârşit, aşa i-o fost

scris; toţi suntem muritori! (Citeşte:) “Al triilea, te înştiinţez că câşlegile se apropie de sfârşit... drept care îţi poroncesc să-ţi iei catrafusele şi să vii înapoi îndată la Bârzoieni, ca să facem cununia cu paharnicul Brustur şi cu căminarul Cociurlă, căci la dimpotrivă vin eu însumi la Iaşi ca să vă umflu pe sus cu nepus în masă. Al d-tale soţ supus şi iubit... Grigori Bârzoi ot Bârzoieni. 15 Ghenarie 1844.”

GUGULIŢĂ: Băbaca are să vie aici!... E! bine-mi pare!... am să-i cânt toată ziua din minavet...

LULUŢA (caută la Guliţă cu mirare şi pe urmă îi întoarce spatele)

GUGULIŢĂ (Luluţei): Din minavet...

CHIRIŢA: Ai văzut, dragă cucoană Nastasiică, ce-mi scrie d-lui?... Ce mă sfătuieşti să fac?

AFIN: Ştiu eu?...

CHIRIŢA: Ştii ce?... îmi vine să-i strâng cu uşa pe Bondicescu şi pe Pungescovici ca să-mi hotărască odată ce gânduri au?... Mi-i că m-oi trezi deodată cu bărbatu-meu, ţop în spate... ş-apoi, aşa-i c-am codălghit-o?...

AFIN: Fă cum îi socoţi, dragă cucoană Chiriţă... dar eu una te sfătuiesc să nu te grăbeşti până nu-i afla lămurit cine sunt tinerii...

CHIRIŢA: Elei, dragă!... da nu ţi-am spus de atâte ori că unu-i agă şi cellalt spătar? (În parte.) Nu cumva vre să-i păstreze pentru trântorul ei?...

AFIN: În sfârşit, îi treaba d-tale. Eu mă duc... dar nădăjduiesc că nu-i lipsi deseară la bal.

CHIRIŢA: Cum, Doamne, iartă-mă! să lipsesc?... când am fete de căsătorit?

AFIN: Hai, Luluţă, şi zi bonjur mătuşicăi.

LULUŢA (făcând compliment): Bonjur.

CHIRIŢA (imitând-o): Îi poznă de nostimă!... (O sărută.)

LULUŢA (în parte): Ştirba-baba-cloanţa.

CHIRIŢA (în parte): Ce-o zis?... Hei, că nu eşti a mea, păcatule!

(Împreună.)
CHIRIŢA, GUGULIŢĂ
Adio! în astă-seară
Vom veni cu toţi la bal
Să-ngropăm în veselie
Acest vesel carnaval!
AFIN, LULUŢA
Adio! în astă-seară
V-aşteptăm pe toţi la bal
Să-ngropăm în veselie
Acest vesel carnaval!
AFIN
Să nu mă dai de sminteală...
CHIRIŢA
N-ai, soro, nicio îndoială,
Căci am fete, fete mari:
Două june porumbiţe,
Două blânde cănăriţe...
Şi le caut doi canari.
LULUŢA
Mătuşică, dinioare,
Ai zis că-ai două cucoare...
CHIRIŢA (în parte)
Vai, ce drac împeliţat!
LULUŢA
Ah! te rog, dă-mi una mie...
GULIŢĂ (Luluţei)
Poate-o vrei de jucărie?
LULUŢA (în parte)
Oh! le drôle de petit fat!
(Împreună.)
Adio! în astă-seară

SCENA IV
CHIRIŢA, GUGULIŢĂ şi pe urmă FECIORUL
CHIRIŢA: Ei! de-acum hai degrabă la îmbrăcat...

Guliţă, du-te de-ţi pune straiele cele de Anul Nou şi te fă pupuica, sufletul meu.

GUGULIŢĂ: Da nu pot să mă-mbrac singur, neneacă...

CHIRIŢA: Auzi, coşcoge calindroiu? Doamne! că alintat ai mai fost... Măi ficior...

FECIORUL (îmbrăcat în livrea strâmtă): Aud, cucucoană. (Vine pe uşa din fund.)

CHIRIŢA: Iaca ţuţuianu... şi-o pus livreua... Ian să videm, bine-o lucrat-o jidanu?

FECIORUL: Mă cam strânge la coate şi-n spate.

CHIRIŢA: Da ce vrei?... să bălălăieşti ca într-un sucman?... aşa-i moda-n Ieşi.

FECIORUL: Nu ştiu ce mâncare o fi moda ceea... dar ştiu că mă strânge moda-n spate de-mi ies ochii... parcă m-a pus în teasc!

CHIRIŢA: Taci din gură... şi mergi de-mbracă cuconaşul. Guliţă, să nu mă dai de sminteală.

GUGULIŢĂ: Lezebon, maman... eu acuşi sunt gata... cât ai bate-n palme. (Iese cu feciorul şi intră în odaia lui.)

CHIRIŢA: Acum, ia să-mi văd şi fetele... (Strigă.) Aristiţo, Calipsiţo...

SCENA V

CHIRIŢA, ARISTIŢA, CALIPSIŢA

ARISTIŢA, CALIPSIŢA (crăpând uşa odăii lor): Aud, maman.

CHIRIŢA: Da veniţi încoace... Ce, Doamne, iartă-mă, de-mi faceţi iţii?

ARISTIŢA, CALIPSIŢA (coborând ochii): Maman...

CHIRIŢA: Ce-aţi păţit astăzi de vă fasoliţi aşa?...

ARISTIŢA, CALIPSIŢA: Nu suntem încă îmbrăcate.

CHIRIŢA (în parte): Bietele copile!... Ce ruşinoase-s!... vezi dacă le-am crescut cum se cade?... iar nu ca dimonu cela a cucoanei Nastasiicăi, care dă la om fără băţ. (Tare.) Ei! cătaţi de vă-mpodobiţi frumos şi puneţi-vă nasul

în talgere cu apă rece să se disroşească, hai. (Fetele închid uşa.) Doamne!... Doamne! de când m-o adus păcatele aici, am obosit ca un cal de poştă. Ş-apoi ce folos!... cuconaşii din Ieşi nici nu catadicsesc să se uite la bietele copile, parcă ei sunt cu steua-n frunte.

Ce folos, vai! că am fete,
Porumbiţe cucuiete,
Tinerele, frumuşele,
Curăţele, hărnicele;
Cu cadrilul lor,
Franţuzeasca lor,
Stăricica lor
Şi ghitarda lor!
Azi bonjurii cu lungi plete
Fug de fete cucuiete
Şi-ngroziţi de şotii rele
Fug de ele ca de iele!

(Se aude bătând în palme în odaia fetelor.)

CHIRIŢA: Bat în palme copilele... (Bate şi ea în palme.) Ioană... Ioană!... nici c-a veni azi surda!... Ioano! fa!... se vede c-o adormit strigoaica... mai ştii ce?... Ian să videm... (Intră în odaia ei. Se aude dând o palmă şi zicând:) Na! somnoroasă... să te-nvăţ eu.

ARISTIŢA, CALIPSIŢA (din odaie): Ioano... Ioano...

ŢIGANCA (ieşind din odaia Chiriţei cu părul zburlit şi intrând în odaia fetelor): Iată-mă-s... iată-mă-s... Ce este?...

CHIRIŢA (din odaie): Ioano... Gheorghe...

FECIORUL (ieşind din odaia lui Guliţă): Aud, cucoană. (Aleargă până la uşa Chiriţei şi se întoarce înapoi la uşa lui Guliţă; pe urmă face îndărăt şi intră la Chiriţa.)

GUGULIŢĂ (din odaie): Gheorghe... Gheorghe...

CHIRIŢA (din odaie): Ioană... Ioană...

ARISTIŢA, CALIPSIŢA (din odaie): Na! coţofană. (Se aude dând palme.)

ŢIGANACA (ieşind ameţită, aleargă când la o uşă, când la alta şi în sfârşit intră iar la fete, care în toată

vremea asta o tot cheamă): Mare păcat!...

GUGULIŢĂ (încălţat cu o singură ciubotă, aleargă după Gheorghe şi intră după el în odaia Chiriţei): Gheorghe... Gheorghe... da vină de-mi pune ciubota...

SCENA VI

PUNGESCU, BONDICI

BONDICI (deschizând uşa din fund, încet): Nime în tindă, nime în odaie; tufă ca-n punga noastră... (Deschizând uşile.) Poftim, arhon spătar, că aici suntem la locul nostru.

PUNGESCU: Poftim d-ta întâi, arhon agă.

BONDICI: Ba... mă ferească Dumnezeu!... poftim.

PUNGESCU: Ce se potriveşte... (Intră odată amândoi râzând.)

BONDICI: Ne poftim ca oarecine la temniţă.

PUNGESCU (răsărind): Ia... nu pomeni de temniţă, neneo, că mă-nfior pân-în unghii...

BONDICI: Pentru ce, neiculiţă?... pentru că ai pârjolit mai deunăzi la cărţi pe sărdarul Cuculeţ?

PUNGESCU: Precum zici... acest onorabil sărdar e director la agie şi am însemnat că el ne urmăreşte ca umbra peste tot locul... Nu cumva oare vrea să ne joace vro coţcă?

BONDICI: Păn' la coţca lui, fora tu înainte cu coţca ta şi zi: buni patruzeci.

PUNGESCU: Cu urma cincizeci... o ştiu! dar mi-e frică... de! ce să fac... mi-e frică.

C-un director de agie
Nu e lucru de glumit,
Căci el poate-ntr-o mânie
Să te puie la dubit.

BONDICI

Pentru ce să-ţi fie frică?
Nu eşti, neneo, vel-spătar?

PUNGESCU

Azi spătar e chiar nimică...
BONDICI
Înţeleg... fii agă dar.
PUNGESCU
Agă? agă? bine, fie!
Rangu-i nobil şi-l primesc,
Însă...
BONDICI
Însă...
PUNGESCU
De agie
Eu mă tem şi mă feresc.

BONDICI: Ei, geaba! nici c-oi să pot să-l fac om... Da oare unde să fie cucoanele de gazdă?

PUNGESCU: Poate c-o fi dormind după prânz... obiceiul pământului.

BONDICI: Aş! obiceiurile cele bune se pierd pe toată ziua... însă, apropo... cum mergi tu cu curtea?

PUNGESCU: Cu Curtea... îi trag opoziţie pă zdreavăn pânz, ce-oi prinde un os... tot obiceiul pământului...

BONDICI: Ha, ha, ha!... Eu te întreb de curtea ce faci demuazelelor!

PUNGESCU: Merg ţeapăn... da tu?

BONDICI: Vârtos... Ei, apoi ce facem?... ne însurăm?

PUNGESCU: Zestre este?

BONDICI: Trebuie să fie că-s de la ţară... şi ştii tu că la ţară se-ngraşă bobocii.

PUNGESCU: Bobocii?... vrei să zici gâscănaşii?

BONDICI: Bine-ar fi să ne luăm de vorbă în sfârşit cu cucoana Chiriţa, cu neneaca.

PUNGESCU: Bine, da!... începe tu, că eşti mai ischiuzar.

BONDICI: Numai de s-ar înfăţişa. Oare unde să fie?... Ia caută printre uşi.

PUNGESCU: Să trag o repede aruncătură dă ochi?... bine. (Se apropie de uşa Chiriţei şi caută înăuntru.)

BONDICI (în parte): Altă nu ne rămâne decât să ne însurăm, pentru ca să scăpăm de creditori şi de lipsa de toate zilele... Duducile-s cam... dar apoi, vorba ceea: rău cu rău, însă mai rău făr' de rău!... (Se apropie de besecte.)

PUNGESCU: Aoleo! ce-mi văzură ochii! baba-şi pune boia-n păr?... Al naibii! (Merge la uşa fetelor de caută în odaie.)

BONDICI: Bre! ce de gavanoşele cu dresuri... şi alb, şi roşior, şi negru... (Deschide besecteua şi găseşte o hârtie.) Se vede că zugrăveşte cucoana...

PUNGESCU: Ha, aferim, frumos... aşa-mi mai vine la merchez...

(Trimite sărutări în palme.)

BONDICI (citind hârtia): Ce văd?... o foaie de zestre!... Neiculiţă... neiculiţă, vin degrabă să vezi...

PUNGESCU: Ce?...

BONDICI (citind iute): Şaluri... stropitori... afumători!... (Vorbit.) Buni patruzeci!

PUNGESCU: Cu urma cincizeci... ştiu, da ce-i?

BONDICI: Ascultă: (citeşte:) "Foaia de zestre a fiicelor mele Aristiţa şi Calipsiţa!"

PUNGESCU: Aoleo!... zi-nainte... cruce-ajută.

BONDICI: "Boccealâcul: două şaluri."

PUNGESCU: Bun! unu mie, unu ţie!

BONDICI: "Două blane de jder, două de vulpe."

PUNGESCU: Bun! jderu mie...

BONDICI: Ba vulpea ţie. - "Patru rochii de satintur... două de grudinap... două de micaton!"

PUNGESCU: Adică: satin turc, gro de Naplu şi micoton... provincialism!

BONDICI: "Argintării... două afumători de argint în formă de mere domneşti."

PUNGESCU: Ştiu c-o să ne dăm fumuri...

BONDICI: "Două stropitori, tij, de argint, în formă de pere cu frunze poleite. 12 linguri de vermililion, patru chisele de cristal cu hulubi poleiţi de dânsele, 12 pahare

săpate cu slove nemţeşti.”

PUNGESCU: Ce chefuri! ce tabieturi!

BONDICI: “Tingiri, castroane şi sahane...”

PUNGESCU: Treci dincolo de bucătărie.

BONDICI: “Două oghealuri de cutnie, patru perne de puf şi opt prostiri cu mărginile cusute la gherghef...”

PUNGESCU (răsucindu-şi mustăţile): Cheschevu, monsiu Bondici?...

BONDICI (împingându-l cu umărul): Du-te naibii – “Două apărători de păun”.

PUNGESCU: Aferim... să ne apere când om dormi după masă.

BONDICI: “Două prosoape de mire, berbelăcuri pentru ras, cusute de copile la gherghef. Două chisele de tutun, tij, cusute de copile cu fluturi. Două tocuri de peptene de catife, tij, cu fluturi. Două calăfuri de imamele cu muţunachi, tij, cusute cu fluturi de copile.”

PUNGESCU: Aoleo! ce dă mai fluturi! o să părem chiar grădini cu flori dă mac.

BONDICI: “Şi, în sfârşit, câte 1500 galbeni de fată; bani înaht, împărăteşti şi cu zimţi.”

PUNGESCU: 1500 galbeni!... işala! maşala!... m-am făcut chiabur!

BONDICI: Mai bine era mai puţini fluturi şi mai mulţi galbeni.

PUNGESCU: Lasă, neneo, că-s buni şi aia... cu 1500 galbeni capital, îmi fac stare... stos, paroli, chit a dublu, setleva, chensleva şi nevasta mazu!... s-a mai văzutără de alea... Da, ian spune-mi... ceva suflete de ţigani nu-s în foaie?...

BONDICI (întorcând fila): Ba stai... (Citeşte.) “Mai adaog la această foaie de bun proeresul meu: zece suflete de ţigani lingurari... Şi închei zicând: să le fie de bine copilelor, ginerilor şi tot neamului lor... iscălit, banu Grigori Bârzoi, ot Bârzoieni.”

PUNGESCU (cu entuziasm): O! Bârzoi!... nu te

cunosc... dar pre-a mea lege! te-aş băga în sân dac-ai încăpea dă urechi!... Îmi vine să-i meşteresc un ştaer... (Joacă.)

(Împreună.)

Vivat! vivat! pentru noi!
Soarta-ncepe-a fi cu nuri!
Vivat! vivat! amândoi
Ne-am făcut boieri chiaburi.

SCENA VII

Cei dinainte, ARISTIŢA, CALIPSIŢA

ARISTIŢA, CALIPSIŢA, BONDICI: Sărutăm mânuşiţele şi picioarele duducilor...

ARISTIŢA, CALIPSIŢA (închinându-se ca copile mici): Monsiu...

BONDICI (înaintându-se): De ce vă sfiiţi de noi, care am fost totdeauna, suntem şi vom fi în veci supusele slugi a neneacăi d-voastră şi...

PUNGESCU: Şi chiar adoratorii copilelor neneacăi. (În parte.) Hait!... le-am turnat-o dă la mertepea. (ieşind din odaia lor, se opresc, zărind străinii, şi cobor ochii): A!

BONDICI: Dar... adoratorii cei mai înflăcăraţi! (Încet lui Pungescu.) Pe care o iei tu?

PUNGESCU: Pă Calipsiţa.

BONDICI: Treci dincolo, lângă ea.

PUNGESCU: Hait... (Trece lângă Calipsiţa.)

BONDICI (Aristiţei, cu foc): Nu mă îndoiesc, duducă Aristiţă, că din ceasul ce ţi-am dat braţul la Păcurari... ai înţeles că te iubesc?...

CALIPSIŢA: Ui monsiu...

PUNGESCU (Calipsiţei, cu foc): Sper, domnişoară, că...

ARISTIŢA: Ui monsio...

PUNGESCU: Ui?

Dar, siarmanta demuazelă
Anima-mi de columbela

În etern te va iubi!
CALIPSIŢA (în parte)
Chel bonior!...
PUNGESCU
Aud?
CALIPSIŢA
Mersi.
BONDICI
Şi eu, tij, o! duducuţă,
Să fiu bufnă, să fiu cuţă
Dacă nu te voi slăvi...
ARISTIŢA
Pur tujur?
BONDICI
Tujur!
ARISTIŢA
Mersi.
(Bondici şi Pungescu se pun în genunchi.)
TOŢI
Ce mulţumire!
Ce fericire
Dă peste mine...
(Strănută o dată cu toţii.)
Fie-ţi de bine!

SCENA VIII

Cei dinainte, CHIRIŢA

CHIRIŢA (ieşind din odaia ei şi văzând scena de mai sus, vine repede şi întinde mâinile deasupra lui Bondici şi a lui Pungescu): Amin! vă blagoslovesc!... şi la capul altor fete!

ARISTIŢA, CALIPSIŢA (uimite): Maman...

CHIRIŢA: Ce maman?... ce vă sastisiţi? parc-aş fi caua!... Vă iubiţi? Să vă fie de bine!... Doar nu-s vitrigă... Ce doresc eu?... fericirea voastră... inima mea de mamă... eu v-am crescut... (Plânge.) V-am hrănit... Luaţi-vă...

însuraţi-vă... cununaţi-vă... împărecheţi-vă... ca hulubaşii şi ca cărăbuşii... Eu vă dau blagoslovenia mea... acum şi pururе şi în vecii vecilor... (În parte.) Of! slavă ţie, Doamne, că m-am cotorosit!...

BONDICI: Cucoană Chiriţă... suntem pătrunşi până în suflet!... şi crede că ne-om sili de a fi ginerii cei mai supuşi... cei mai... (Îşi şterge ochii, în parte.) Căci n-am o frunză de ceapă!

PUNGESCU (suflându-şi nasul tare): Cucoană soacră... las' pă noi... atâta-ţi zic...

CHIRIŢA: Te înţăleg, fătul meu... dragă arhon spătar... noroc bun!

TOŢI

Ce mulţumire!
Ce fericire
A dat pe mine!
(Strănută o dată cu toţii.)
Fie-ţi de bine!

CHIRIŢA: Amin şi într-un ceas bun!

SCENA IX

Cei dinainte, GUGULIŢĂ, FECIORUL

GUGULIŢĂ (ieşind cu feciorul din odaia Chiriţei, numai cu o ciubotă): Neneacă... neneaca... zi feciorului să mă-mbrace.

CHIRIŢA: Da cum? încă nu te-ai îmbrăcat?

FECIORUL: D-apoi când era să-l îmbrac, că pân-acu m-ai ţinut de ţi-am pus boieua cea neagră pe cap.

CHIRIŢA: Ieşi afară, tontule!... Guliţă, mergi degrabă de te găteşte, că se întârzie.

GUGULIŢĂ: Lezebon, maman... (Intră în odaia lui cu feciorul.)

BONDICI: Da unde merg cucoanele? la teatru?

CHIRIŢA: Ba nu... la bal, la cucoana Nastasiica a banului Afin.

BONDICI: Afin? vrei să zici Dafin?

CHIRIŢA: Ba Afin.

BONDICI: Ba Dafin...

CHIRIŢA: Dafin?... să vede că acu-i moda de a-şi anina un dobru?... În sfârşit, fie şi Dafin... Dumneavoastră veniţi la balul Afinoaiei?

BONDICI: Mai târziu... poate...

PUNGESCU (încet lui Bondici): D-apoi nu suntem poftiţi, neneo.

BONDICI (împingându-l cu cotul): Să ne daţi voie a vă întovărăşi până acolo.

CHIRIŢA: Bucuros... Lipon, hai să ne pornim... Guliţă... Guliţă...

GUGULIŢĂ (din odaie): Aud, neneacă.

CHIRIŢA: Gata eşti, suflete?

GUGULIŢĂ: Ca ş-un purces... iată-mă-s. (Iese din odaie cu minavetul în spate.)

CHIRIŢA: Ce-mi văzură ochii!... Cu minavetul vrei să mergi la bal?

GUGULIŢĂ: Cu minavetul... ca să le cânt cucoanelor.

CHIRIŢA: Ai nebunit?... lasă dulapul din spate...

GUGULIŢĂ: Ei... neneacă.

CHIRIŢA: Dă-l gios, c-apoi te las acasă cu Ioana ţiganca... auzi! cu minavetu?... să părem că mergem cu colinda prin sat... Haideţi deacum...

TOŢI

Haideţi toţi cu veselie,
Hai la bal să alergăm;
Şi-n plăcerea cea mai vie
Până mâini să tot jucăm.

ŢIGANCA (singură): Slavă Domnului că s-au dus... ş-am scăpat... Decât ai avea un stăpân, mai bine şapte slugi. (Se pune pe scaun.)

CHIRIŢA (venind înapoi cu fetele, zice à la cantonade): Aşteptaţi puţin în scară, că ne întoarcem îndată... (Fetelor.) Veniţi încoace degrabă să vă pun puţintel roş... ia aşa, să fiţi mai îmbobocite... şi ceva

benghiuri... aşa... dar ian să vă spun: doar îţi fi morocănoase ca mai dăunăzi... căţaţi să mai zâmbiţi... să mai faceţi cochetărismosuri ca la Ieşi, că aşa se mărită fetele.

BONDICI şi PUNGESCU (intrând): Poftiţi, cucoană Chiriţă?

CHIRIŢA: Iaca... ia... Fa Ioană, ie sama la focuri... şi doar îi adormi...

ŢIGANCA (în parte): Ei... ba nu, că mi-a fi ruşine...

CHIRIŢA: Haideţi de-acum.

TOŢI

Haideţi toţi cu veselie,
Hai la bal să alergăm;
Şi-n plăcerea cea mai vie
Până mâini să tot jucăm.

(Pungescu şi Bondici dau braţul fetelor. Chiriţa îi urmează şi feciorul cu livrea le deschide uşa.)

ŢIGANCA (picând pe scaun ostenită): Uf!

(Cortina cade.)

ACTUL III

Teatrul reprezintă un salon elegant cu trei uşi mari în fund, care dau în alt salon mare de joc. Uşă în stânga, pe al doilea plan, care duce în apartamentul văduvei Afin. În dreapta, o canapea şi scaune aşezate în rând până în fund. În stânga, pe întâiul plan, o masă de cărţi cu toate cele trebuincioase: sfeşnice cu lumânări aprinse, cărţi şi celelalte. Prin pereţii salonului, candelabre pregătite pentru bal. La ridicarea cortinei, ambele saloane sunt încă neluminate.

SCENA I

VĂDUVA AFIN, LULUŢA, FECIORI în livrele

(Arie din “Baba-Hârca”: “Tanana”)

FECIORII

Las’ pe noi,

Las’ pe noi,
Că suntem biv-vel ciocoi.
AFIN
Să vă văd acum la treabă,
De sunteţi feciori de treabă
Şi-i aşa cum ziceţi voi,
Că sunteţi biv-vel ciocoi!
FECIORII
Las’ pe noi
Etc., etc.

AFIN (la ciocoi): Aţi înţeles bine ce v-am poruncit? Să aprindeţi lumânările peste un ceas şi, dacă a veni Barbu cu taraful lui, să-l puneţi la scară.

LULUŢA: Ca să-l bată?... da de ce, sărmanu bietu moş Barbu?

AFIN (râzând): Ba ca să cânte, când or veni musafirii... (Feciorii ies prin fund.)

LULUŢA: Maman... eu să joc dacă m-a pofti cineva?

AFIN: Să joci... (În parte.) Auzi d-ta întrebare?... Un păcat cât o schioapă de mică... ştii că, zău, nu mai sunt copii în ziua de azi?...

LULUŢA (cu bucurie): Plait-il... Îmi dai voie?... quel plaisir!

AFIN: Da bine, Luluţă, tu ştii să joci?

LULUŢA: Cum să nu ştiu?... am învăţat la pansion şi valţu, şi cotilionu, şi polca, şi mazurca, şi cadril... toate danţurile.

AFIN: Frumos!... dar ceva carte ai învăţat?

LULUŢA: Şi nemţeşte, şi italieneşte, şi franţuzeşte... toate limbile.

AFIN: Afară de limba ta, limba românească?

LULUŢA: Apoi dacă nu ştie nici madama...

(Se aud afară cântând lăutarii.)

AFIN: Ce este?... cine vine la bal de pe acum?... de-abia a înserat şi nici măcar nu s-au aprins policandrele.

(Se aude glasul Chiriţei, zicând: “Carnacsî!... că era

să fac bâca!”)

LULUŢA: Maman, maman... vine mătuşica...

AFIN (cu mirare): Cucoana Chiriţa... de pe acu?

SCENA II

Cei dinainte, CHIRIŢA, ARISTIŢA, CALIPSIŢA şi GUGULIŢĂ

(Toţi, în toaletă de bal, intră prin fund.)

CHIRIŢA: Of! slavă Domnului c-am agiuns cu capul teafăr... Sărut ochişorii, cucoană Nastasiică... Doamne! da rău îi pe uliţa d-tale!

AFIN: Ca pe toate uliţele.

CHIRIŢA: Lehamete!... am venit pân-aici cu zilele-n mână... uliţe îs aiste?... pave îi asta?... Nu poţi face doi paşi, făr-a fi... povestea vorbei: când cu capul de piatră, când cu piatra de cap... Ş-apoi vă mai lăudaţi cu Ieşul dumilor-voastre... Cică-i capitalie... aşa capitalie!...

I

Acest târg ce-i zic în lume
Unii Iaşul, alţii Ieşi,
Însuşi ei, prin al său nume,
Te pofteşte ca să ieşi,
Ş-are, zău, mare dreptate,
Căci în sânu-i de-ai intrat,
Crezi că multele-ţi păcate
Chiar în iad te-o cufundat!

AFIN: Pentru ce aşa asprime asupra lui, cucoană Chiriţă?

CHIRIŢA: Pentru ce?... mă mai întrebi pentru ce?

II

Aici glodul, colbăria
Pe pământ şi-n cer domnesc!
Şi fânarel-Eforia
Tot în lună năzuiesc!

Prin urmare-n veci ieşenii
Pân-în gât sunt înglodaţi,
Şi ca bufne, ca vedenii,
De lumine depărtaţi.
AFIN: Frumos ne zugrăveşti!
CHIRIŢA: Adică... să nu bănuieşti.

III
Iar de vrei să vezi pavele
Sau de piatră, sau de brad,
Vin' de cearcă, de ai şele,
Cum se află şi-n ce grad.
Vai de tine! de trăsură!
Dacă voieşti primblare... tronc!
Dinţii toţi îţi sar din gură
Într-un vecinic hodoronc!

AFIN: Ha, ha, ha... Soro, tare te-ai mâniat pe bietul Iaşi.

CHIRIŢA: Aşa, soro, dacă vă place; tot ştiţi a vă bate gioc de provinţie şi nu vedeţi în ce păcat de coclaură trăiţi.

LULUŢA: Mătuşică... poate că ţi-a mai sărit un dinte pe drum?

CHIRIŢA: Ba n-a sări, că i-a fi ruşine, cu paveua asta pocită... Mi-am muşcat limba de vro şăpte ori pân-aici.

GUGULIŢĂ: Şi eu mi-am muşcat limba.

ARISTIŢA: Şi eu...

CALIPSIŢA: Şi eu...

CHIRIŢA: Iacă şi bietele copile şi-o muşcat limba, sărmănelele!... dar nu-ţi uita vorba, cucoană Nastasiică... parcă nu văd încă pe nime la bal?

AFIN: D-apoi încă nu-i vreme... Aice-n Iaşi, pe la noi, lumea se adună de-abia pe la nouă ceasuri... ş-acum îs de-abia opt.

CHIRIŢA: Elei!... măcar... nu mă mir... aice-n Ieşi, pe la d-voastră, toate lucrurile se fac pe dos... dar pe la noi, în provinţie, ne apucăm de gioc cum amurgeşte... şi, slavă

Domnului, precum vezi d-ta, nu ne merge prea rău. (Îşi arată talia.)

AFIN (zâmbind): Cu adevărat.

CHIRIŢA: Da bine... ce-o să facem noi acum până la nouă ceasuri?... să şedem aşa, cuc, amândouă?...

AFIN: Nu vreţi să mergeţi la teatru?... este lojia mea.

CHIRIŢA: La ftiatru?... da ce parastuieşte în astă-seară?

AFIN: O piesă nouă... Două fete ş-o nuneacă.

CHIRIŢA: Ei! mă duc, că drept să-ţi spun... mă nebunesc de râs la cel ftiatru.

AFIN: Dacă pofteşti să mergi... trăsura mea-i gata. (Bate în palme. Un fecior intră.) Zi să tragă la scară.

CHIRIŢA: Sărut ochişorii... Aristiţo, Calipsiţo... veniţi cu mine.

GUGULIŢĂ: D-apoi eu, neneacă, să nu vin?

CHIRIŢA: Mata, puiule, rămâi aici ca să nu răceşti pe drum... şezi cu duduca Luluţa... (În parte.) Mai ştii pozna?... poate să ne încuscrim mai târziu cu Afinoaia. (Tare.) Hai, fetelor.

(Împreună.)

CHIRIŢA, ARISTIŢA, CALIPSIŢA

Haideţi, haideţi cu grăbire
La teatru românesc,
Unde relele din fire
Necruţat se biciuiesc!

AFIN, LULUŢA, GUGULIŢĂ

Mergeţi, mergeţi cu grăbire
Etc., etc., etc.

(Chiriţa, Aristiţa, Calipsiţa se pornesc spre fund.)

CHIRIŢA (întorcându-se iute din salonul din fund.): Ştii una, dragă cucoană Nastasiică?... i-am pus la mână!...

AFIN: Pe cine?

CHIRIŢA: Pe aga şi pe spătarul. I-am prins mai dinioare cu oca mică, la picioarele fetelor în genunchi... şi tronc! i-am strâns cu uşa. De-acum poţi să-i priveşti ca

ginerii mei... Ce zici?... aşa-i că-s volintiroaie?

AFIN: Şi, zău, îţi plac străinii cei doi?

CHIRIŢA: Disperaţi tineri!... Tocmai ce-mi trebuie... că şi Aristiţa şi Calipsiţa îs disperate fete... Doamne fereşte!

AFIN: Dacă-ţi plac... ce să zic? să deie Dumnezeu numai să nu te căieşti mai târziu.

CHIRIŢA: Da vorbă-i!... să mă căiesc că m-am cotorosit de o nevoie... (În parte.) Aş vrea eu s-o văd cu două manine ca a mele. (Tare.) Cu plecăciune.

(Împreună.)

CHIRIŢA, CALIPSIŢA, ARISTIŢA

Haideţi, haideţi cu grăbire ş.c.l.

GUGULIŢĂ, AFIN, LULUŢA

Mergeţi, mergeţi ş.c.l.

(Chiriţa cu fetele ies prin fund. Afinoaia intră în stânga.)

SCENA III

LULUŢA, GULIŢĂ

LULUŢA (în parte): Oh! la drôle de figure! (Râde încet.)

GUGULIŢĂ (în parte): Când aş avea încalte minavetul aici!... aş dura un corţent, de-ar ţiui urechile.

LULUŢA (în parte): La drôle de figure! mon Dieu! la drôle de figure. (Râde tare.)

GUGULIŢĂ (în parte): Dec!... ce se tot uită la mine!...

LULUŢA (se apropie de Guliţă): Monsieur Guliţă?... mai sunt mulţi ca d-ta în provinţie?... Ha, ha, ha!

GUGULIŢĂ (în parte): Râde de mine? (Tare şi mânios.) Ba niciunul... auzitu-m-ai?

LULUŢA: Parcă te-ai mâniat?

GUGULIŢĂ: Să ştii că m-am mâniat. Ce ai să râzi de mine?

LULUŢA: Apoi dacă nu mă pot stăpâni... ce să fac?... ha, ha, ha!

GUGULIŢĂ: Ian ascultă... pre legea mea.

LULUŢA: Ce?

GUGULIŢĂ: Acuşi... mă duc acasă.

LULUŢA: Călătorie sprâncenată.

GUGULIŢĂ: Cum ai zis... struncinată?

LULUŢA: Ei! nu te mai răţoi aşa, că nu-ţi şade bine. Hai mai bine să ne jucăm împreună.

GUGULIŢĂ (îmblânzindu-se): De-a puia-gaia?... ori de-a babaoarba?

LULUŢA: Ha, ha, ha!... parcă-i la şcoală...

GUGULIŢĂ: Iar râzi de mine?... mă duc acasă... (Vrea să iasă.)

LULUŢA (oprindu-l): Şezi, că-ţi făgăduiesc să-ţi dau pace deacum. Numai să nu te uiţi drept la mine, că iar mă umflă râsul.

GULIŢĂ: Foarte bine... m-oi uita de-a curmezişul... cu coada ochiului, dacă vrei.

LULUŢA: Ian spune-mi: ştii să gioci?

GUGULIŢĂ: Hai, hai!... m-o învăţat un franţuz să gioc carcanu... Ia aşa, şi cu mâinile, şi cu picioarele.

LULUŢA: Şi să cânţi?

GUGULIŢĂ: Hai, hai!

LULUŢA: Apoi să giucăm împreună tot balul...

GUGULIŢĂ: Da mata ştii să împleteşti din picioare?

LULUŢA: Auzi întrebare... parcă n-aş fi din Iaşi!

GUGULIŢĂ: Nu te supăra... credeam că fiind mititică... poate că...

LULUŢA: Mititică?... (Se înalţă pe vârful picioarelor.) Te poftesc...

GUGULIŢĂ: Măcar... că şi bunica-i mititică, şi-i de vro şaptezeci de ani. Aşa-i tot tremură capul... Mata de câţi ani eşti?

LULUŢA: De cincisprezece...

GULIŢĂ: Treisprezece?

LULUŢA: Cincisprezece... quinze... (Îi dă trei tifle.) Cinq... dix... quinze...

GUGULIŢĂ (furios): Îmi dai tifla!... Ian ascultă, mamzelă... pre legea mea...

LULUŢA (apropiindu-se de Guliţă): Ce? mă rog, ce?...

GUGULIŢĂ (domolindu-se): Nimic...

LULUŢA: Ha, ha, ha!... Iar te-ai uitat drept la mine.

GUGULIŢĂ (în parte): Eu, zău, mă duc acuşi acasă...

LULUŢA: Iar te-ai supărat?... da iute eşti...

GUGULIŢĂ: Să ştii că-s iute... ca hreanu...

LULUŢA: Hai să ne împăcăm... vrei?... dă-mi mâna-ncoace.

GUGULIŢĂ (îi dă mâna, în parte): A dracului fetiţă!... mă suceşte ca pe-un titirez.

LULUŢA: Acum... fiindcă suntem prieteni, hai să cântăm şi să giucăm... Vrei, monsiu Guliţă?

GUGULIŢĂ: Bucuros... dar ce să cântăm?... frunză verde?...

LULUŢA: Ba nu... lasă să-ţi cânt eu un cântec care l-am auzit la guvernanta... cu gioc la sfârşit.

GUGULIŢĂ: Să te văd... adică să te-aud... îmi deschid urechile-n patru.

LULUŢA: Dacă-s destul aşa cum sunt... îs deschise cât opt.

GUGULIŢĂ: Ha, ha, ha! m-a pâcâlit.

LULUŢA (în parte): C'est un bon garçon... (Tare.) Ascultă...

GUGULIŢĂ: Da cum îi zic cântecului?

LULUŢA: Drin, drin, drin...

GULUŢĂ: Drin, drin, drin?... parcă-s zurgălăi de sanie... (În parte.) Ce păcat că n-am minavetu aici!... i-aş trage un corţent de cele tătăreşti.

(În vremea scenei următoare, feciorii aprind lumânările de prin candelabre. Salonul se luminează.)

LULUŢA

I-IUL CUPLET

Aici, în Iaşi, de vrei să ai răsunet,
La toţi să placi şi să fii chiar slăvit,

Cel mai bun chip e să produci un sunet,
Un sunet viu şi de toţi prea iubit:
(Sunând o pungă.)
Drin, drin, drin, drin, drin,
Drin, diririndrin, drin drin, drin,
Drin, drin, drin, drin, drin,
Drin, diririndrin, drin.
LULUŢA şi GUGULIŢĂ (făcând balanse de cadril)
Drin, drin, drin, drin, drin.
Etc., etc., etc.
LULUŢA
II-LEA CUPLET
Aici, ades, când e vro cununie,
Orhestru-n bal răsun-armonios,
Dar pentru miri cea mai dulce-armonie
E, drin, drin, drin, sunet scump şi voios:
Drin, drin, drin, drin, drin.
Etc., etc.
(Împreună.)
Drin, drin, drin, drin, drin.
Etc., etc.
LULUŢA
III-LEA CUPLET
De vrei amor, dă-ţi ochii peste spate
Şi la prilej fii cam obrăznicel;
Iar de voieşti să ai în veci dreptate,
Cel mai bun chip e să faci frumuşel:
Drin, drin, drin, drin, drin.
Etc., etc.
(Împreună.)
Drin, drin, drin, drin, drin.
Etc., etc.
(Trece un fecior cu o tabla de cofeturi.)

GUGULIŢĂ: Îra! iaca cofeturi! (Aleargă la tabla şi-şi umple buzunările.) De cele cu fâstâci sunt?...

LULUŢA (alergând la tabla): Da lasă-mi şi mie,

monsieur Guliţă... nu le lua pe toate.

GUGULIŢĂ: Pentru mata le-am luat, Luluţă...

LULUŢA: Mersi. (În parte.) C'est un charmant garçon. (Tare.) Dacă-i aşa, hai să giucăm ş-o polcă.

GUGULIŢĂ: Hai ş-o polcă... eu sunt gata să fac ce ţi-a plăcea... (În parte.) Tare mi-i dragă fetiţa asta! (Se prind la polcă şi joc cântând.)

(Împreună.)

Polca, polca, vesel joc,
Polca, polca, te iubim!
Polca, polca... plini de foc
Vesel noi te dănţuim!

(Ies amândoi în fund, jucând şi împing pe sărdarul Cuculeţ, care intră.)

SCENA IV

SCENA V

CUCULEŢ, AFIN (iese din odaia sa, zicând à la cantonade)

AFIN: Ziceţi lui domnu Timofte să gătească limonada. (Văzând pe Cuculeţ.) A! sărdarul Cuculeţ!...

CUCULEŢ: Eu!... cel întâi şi cel de pe urmă... dar pururea credincios şi supusă slugă.

AFIN: Cel întâi?... ba astăzi te-ai trezit prea târziu, arhon sărdar.

CUCULEŢ: Cum?

AFIN: Au venit alţii înaintea d-tale.

CUCULEŢ: Şi cine?

AFIN: Cucoana Chiriţa cu tot neamul ei... Încă nu apucaseră feciorii a aprinde lumânările şi dumneaei, ţop!... a şi fost aici.

CUCULEŢ: Mare poznaşă-i!... Da unde-i, te rog?...

AFIN: Am trimis-o la teatru ca să petreacă până ce s-a începe balul.

CUCULEŢ: La teatru?... Da se vede că nu ştii ce joacă

în astă- seară?

AFIN: O piesă nouă... Două fete ş-o neneacă... nu-i asta?

CUCULEŢ: Ai făcut pacostea!...

AFIN: Ce pacoste?...

CUCULEŢ: Apoi are să se mânie foc cucoana Chiriţa... pentru că-i chiar piesa ei.

AFIN: Mări, lasă-ncolo, arhon sărdar... Dacă pentru cel mai mic lucru ar fi să se tot mânie unii şi alţii, când se joacă vro piesă, apoi n-ar mai fi chip de-a avea teatru naţional.

Teatrul este o şcoală
Unde-nveţi, râzând voios,
A te feri ca de boală
De-orice nărav uricios.
Acolo e criticată
Îndeobşte fapta rea,
Dar persoana-i respectată
Fie bună, fie rea!

CUCULEŢ: Să deie Dumnezeu să judece şi cucoana Chiriţa ca d-ta... dar parcă nu-mi vine-a crede.

AFIN: Apropo... ştii pe cine şi-a ales gineri cucoana Chiriţa?

CUCULEŢ: Şi-a găsit gineri în sfârşit?... Slavă Domnului!... că mult a mai umblat căutându-i cu lumânarea, biata femeie!... da pe cine ziseşi?...

AFIN: Pe berbanţii cei doi de care mi-ai vorbit mai deunăzi.

CUCULEŢ: Bondici şi Pungescu?... Ce zici?

AFIN: Aşa, frate... a ales, a ales... pân-a cules.

CUCULEŢ: Da bine, soro... aceia-s nişte târâie-brâu de n-au margini... Au fugit din Focşani ca să scape din mâna administratorului, fiindcă dezbrăcaseră lumea cu teşmecheriile lor... De când îi pasc eu că doar i-oi prinde cu oca mică şi să-i trântesc la dubă... Până şi mai alaltăieri m-am pus eu înadins la cărţi cu ei...

AFIN: Şi nu i-ai prins cu vro coţcărie?...

CUCULEŢ: Nu... se feresc de mine ca dracu de tămâie... şi mi-i mai mare ciudă că mi-au luat vro cincisprezece galbeni.

AFIN: Din banii d-tale?

CUCULEŢ: Aş!... nebun sunt?... dar las' că nu scapă ei de Cuculeţ... nu... de-oi şti că s-or strecura toţi banii agiei, am să-i înhăţ... Da... ian spune-mi: nu cumva-s poftiţi în astă-seară la bal?

AFIN: Nu...

CUCULEŢ: Păcat!

(Se aud în fund lăutarii.)

AFIN: Iaca... musafirii încep a veni... Arhon sărdar, primeşte d-ta boierii... că eu oi primi cucoanele.

CUCULEŢ: Bucuros... (În parte.) Mai bucuros aş primi cucoanele.

(Merg amândoi înaintea damelor şi a cavalerilor, care intră prin salonul din fund.)

SCENA VI

AFIN, CUCULEŢ, POFTIŢII la bal

POFTIŢII

Iată-ne cu toţi la bal!
Venim vesel, ne-adunăm,
Ne-adunăm ca să urăm
Mult plăcutul carnaval.
Vivat cei care dau bal
În plăcutul carnaval!

O DAMĂ (Afinoaiei)

Doamna mea, îţi mulţumim.
Balu-ţi este minunat!

UN BOIER BĂTRÂN

Drept să-ţi spun, zău, aferim!
Parcă-i halima, curat.

TOŢI

Vivat cei care dau bal etc.

(Damele se pun pe scaunele de lângă canapea, care rămâne slobodă. Cavalerii se pun în fund.)

SCENA VII

Cei dinainte, CHIRIŢA, ARISTIŢA, CALIPSIŢA, BONDICI şi PUNGESCU

(coţcarii, dând braţul fetelor, le aduc spre canapea)

CHIRIŢA (intrând furioasă şi făcându-şi vânt cu basmaua): Auzi d-ta aşa batgiocură!... aşa catigorie!... aşa catahrismie!...

AFIN: Ce este, cucoană Chiriţă?... Ce-ai păţit?...

CHIRIŢA: Ce-am păţit?... Foarte-ţi mulţămesc de lozniţă şi de ftiatru. M-am englendisit de minune... (În parte.) Îmi vine să pleznesc... na!

AFIN: Cum?... cum?...

CHIRIŢA: Vai!... bată-l concina de auftor... care-a fi acela... da ce are el cu fetele mele, de se leagă nitam-nisam de dânsele?... Auzi! Două fete ş-o nineacă?... Eu cred, ca o proastă, că-i vro istorie cu moral ca din Apotichi ton pedon... şi mă duc frumos la ftiatru, fără ca să-mi treacă măcar pin gând că oi să mă văd parastuind chiar pe mine...

AFIN: Pe d-ta?

CHIRIŢA: Da ştii?... bucăţică tăietă... Ba încă ce?... să mă arăte la o mulţime de boieri, cum m-am troienit în Păcurari, şi cum îmi fac sprâncenele, şi cum mă sfădesc cu Ioana ţiganca, şi cum mă chinuiesc ca să-mi mărit fetele!... da ce are el cu mine!... ce are el a împărţi cu copilele mele?... aud?...

AFIN: Lasă, cucoană Chiriţă... nu-ţi mai închipui lucruri de pe ceea lume... Ce te superi degeaba?...

CHIRIŢA: Îmi închipuiesc lucruri de pe ceea lume, eu?... da l-am văzut pe ahtoru cela... făcându-şi sprâncenele dinaintea oamenilor. Aşa mi-o venit un paracsân, că am ieşit din lozniţă... şi noroc c-am găsit în scara ftiatrului pe spătaru Pungescovici şi aga Bondicescu,

care m-o întovărăşit aici. (Arătându-i.) Iată-i amândoi...

(Bondici şi Pungescu se închină.)

AFIN (în parte): Cine i-a poftit la bal?

CUCULEŢ (în parte): Iaca voinicii mei... am să le iau urma toată seara ca un prepelicar.

CHIRIŢA: Doamne! de s-ar face Guliţă mai mare, ca să scrie şi el piesă de ftiatru... am să-l pun să toarne o piesă auftorului... da ştii? să se sature.

(Un fecior aduce îngheţate.)

AFIN: Ei bine, bine... treacă-ţi mânia acu... şi ia o îngheţată, doar te-i mai răcori... De care pofteşti?... de alămâie?...

CHIRIŢA: Ba nu, că-mi strepezesc dinţii... dă-mi de cea roşie că- mi bate mai bine la ochi. (Ia îngheţata.) Rece-i, mămulica mea!... ca o gheţărie. (Suflă în farfurie.) Mă furnică nu ştiu ce prin vârful nasului... Pune-ţi în gând, soro, că mai anţărţ la iarmaroc, la Fălticeni, mă duc la un cofetar ca să iau îngheţată; el îmi trimite răspuns că s-o mântuit îngheţatele pe ziua aceea. Îl poftesc atunci la oblonul trăsurii şi-i zic ritos: monsiu cela, mai destupă o putină pentru hatârul meu!... şi el s-o mâniet zicând că nu-i de la Gogomăneşti!... Curioji îs nemţii iştia!

(Toţi râd cu hohote.)

CHIRIŢA: Dec!... ce i-o apucat? Iaca, frate!... mă rog, boieri, de mine râdeţi d-voastră?... Ei, apoi să vă arăt eu cum se râde... (Râde cu spasmuri.) Măi, că tare nu ştiu cum îs boierii ieşeni! (Merge de se pune lângă Aristiţa şi Calipsiţa în faţa publicului.)

CUCULEŢ (către Bondici şi Pungescu): Domnilor, nu metahirisiţi în astă-seară un stosişor ceva?

BONDICI: Cu mare plăcere, domnule director. (Încet, lui Pungescu.) Pil, Pungescule, şi pe urmă aport...

PUNGESCU (încet, lui Bondici): Oare?

BONDICI (asemene): Dă colb agiei pă zdreavăn.

PUNGESCU (asemene): Dă la mertepea?

BONDICI: Ţeapăn...

(Se pun la masa de cărţi.)

CUCULEŢ (în parte): Doamne, de i-aş prinde cu vro coţcărie!

(În vremea acestor cuvinte orhestrul începe a executa o polcă en sourdine, care ţine necontenit. Cavalerii, pe rând, poftesc damele la joc şi merg în salonul din fund. Chiriţa, Aristiţa şi Calipsiţa rămân pe canapea.)

CHIRIŢA (în parte): Na... că se-ncepe staeru! (Fetelor.) Ţineţi-vă frumos, şi nu fiţi aşa de posomorâte c-o să vie cavalerii să vă poftească... mai zâmbiţi... mai zâmbiţi, soro dragă... mai trageţi cu coada ochiului... ca altele. (În parte.) Doamne! de n-am păţi ş-acum ca pe la celelalte baluri... Să stăm pe loc şi, cum zic aice: să facem patiserie... (Arătând damele care joc.) Ian priveşte!... toate moachele-s poftite pe rând... numai a mele şed locului parcă-s înfipte... Să vezi că n-or să se mişte toată noaptea! (Se scoală.)

Un filosof fără minţi
A fost, cică, de părere
Că la casă de părinţi
Copii mulţi sunt o avere!
De-i aşa, eu pot să zic
Că-s bogată, am comoare,
Că deşi n-am bani nici chic...
Am averi nemişcătoare! (Arată fetele.)

(Merge în fund în salonul de joc.)

PUNGESCU: Ştos!

CUCULEŢ: Mare noroc ai, domnule!

PUNGESCU: Nu fie dă deochi... mă paşte bine norocul cărţilor.

CUCULEŢ: Să juri că-s măsluite.

PUNGESCU: Oriste?

BONDICI: Ha, ha, ha! că şăgalnic mai eşti, arhon sărdar.

CHIRIŢA (în parte, apropiindu-se de masă): Îra! da eu uitasem că am doi gineri... numai buni ca să-mi gioace

fetele. (Tare.) Arhon spătar...

PUNGESCU: Poruncă?

CHIRIŢA: Este o persoană care ar dori foarte mult să gioace o poalcă cu d-ta.

PUNGESCU: Cât de rău îmi pare... dar mă strânge o cizmă dă mă usuc ca o prună pă streşină.

CHIRIŢA (în parte): Tronc! (Tare.) Arhon agă?

BONDICI: Poruncă?

CHIRIŢA: Nu metahirisiţi poalca?

BONDICI: Cum nu, cucoană?... dar îs cernit.

CHIRIŢA: Ai perdut vrun neam?

BONDICI: Pe străbunul meu.

CHIRIŢA: Dumnezeu să-l ierte.

(Se apropie un cavaler de Aristiţa şi Calipsiţa, ca cum ar căuta damă de joc şi, după ce le priveşte prin lornion, se depărtează.)

CHIRIŢA (zărind cavalerul): Ha!... iaca un cavaler... dă, Doamne!... parcă cată damă de gioc?... dar... slavă ţie, Doamne! c-o să-mi poftească o fată. Ba nici hâci?... vai! bată-l cucu miliord... cu orbu găinilor... Uf! iar o să facem patiserie! (Se pune pe canapea.)

(Un fecior trece cu cofeturi.)

PUNGESCU: Ştos!

CUCULEŢ: Nu pot să bat măcar o carte!... ce ghinion!... zece galbeni pe valet!

PUNGESCU (întorcând cărţile): Plie!

CUCULEŢ: Iar plie?

BONDICI: Ai goană dă fante, nenişorule.

CUCULEŢ (în parte.): Haide, hai, că ţi-oi da eu acuşi goană.

CHIRIŢA (feciorului cu tablaua): Măi fecior, vină-ncoace... (Întinde basmaua ş-o umple de cofeturi.) Ia aşa! încalte n-oi şedea o noapte întreagă degeaba la bal!... Păcat că nu mai am o basma!... Altă dată am s-aduc o faţă de perină şi s-o umplu cu vârf.

SCENA VIII

Cei dinainte, GUGULIŢĂ şi LULUŢA

GUGULIŢĂ şi LULUŢA (joc)

Polca, polca, vesel joc,
Polca, polca, te iubim!
Polca, polca... plini de foc
Vesel noi te dănţuim!

CHIRIŢA: Iaca Guliţă! cum gioacă de frumusel, dragu mamei!... parcă-i un titirez!... Numai voi staţi locului ca turnu Trisfetitelor... Guliţă... Guliţă...

GUGULIŢĂ: Aud, neneacă... (Vine lângă Chiriţa.)

CHIRIŢA: Vină, Guguleo, de-ţi gioacă ţâţacele...

GUGULIŢĂ: Bucuros... Hai, ţâţacă Calipsiţo.

CALIPSIŢA: Baiu.

CHIRIŢA: Baiu, baiu?... Ian vezi-le că se şi fasolesc acu?... Mări, ian să vă arăt eu cum să gioacă poalca. Vin-încoace, Guguleo... ce atâtea marafeturi... (Joacă cu Guliţă, cântând.) Polca, polca, vesel joc etc., etc.

LULUŢA (cu mirare lui Pungescu): Monsieur... monsieur...

PUNGESCU: Mademuazel?

LULUŢA: De ce ai tras acu pe riga dedesubtul cărţilor? (Se depărtează.)

PUNGESCU (tulburat): Eu? (În parte.) M-a zăritără gângania!...

CUCULEŢ: Aud?... Ha! coţcarule, cu de-aste-mi umbli?... bine că te prinsei...

PUNGESCU: Ce?... Ce vorbe sunt alea, domnule?

CUCULEŢ: Ce vorbe?... da de când vă pasc eu cu prăjina?...

BONDICI: Domnule! numai bobocii se pasc cu prăjina... Auzitum- ai? şi boboc e fecioru tătâni-tău...

PUNGESCU: Boboc?... ba zi, neneo, coşcoge gâscan.

CUCULEŢ: Gâscan eu?... gâscan? (Dă o palmă lui Pungescu.) Na, gâscan!... Să te-nvăţ eu a batgiocori oamenii stăpânirii.

PUNGESCU: Aoleo!... mi-a scăpăratără pă dinainte... (Fuge de la masă şi vine în dreapta, dregându-şi frizura.)

TOŢI (venind din fund): Ce este? ce s-a întâmplat?

PUNGESCU (amestecându-se între musafiri): Cine a datără o palmă?... Cine a primitără o palmă!... aud?... o palmă?... brea!... brea!... ce scandal!...

(Împreună)

POFTIŢII

Vai! ce întâmplare!

Stau încremenit.

Aşa scandal mare

Nu s-a pomenit.

BONDICI şi PUNGESCU

Vai! ce scandal mare!

Stau încremenit.

De ciudă, turbare,

Mă simt ameţit.

CUCULEŢ

Ah! ce bine-mi pare

Că i-am căptuşit.

Fie scandal mare;

Eu mi-am răsplătit.

BONDICI: Domnule... satisfacţie să ne dai.

CUCULEŢ: Satisfacţie?... Ian aşteaptă...

(Şuieră tare. Vin doi epistaţi.)

CHIRIŢA (astupându-şi urechile): Carnacsî!... că m-o asurzit... parcă-i în codru.

CUCULEŢ (epistaţilor, arătând pe Bondici şi pe Pungescu): Puneţi mâna pe d-lui şi pe d-lui.

BONDICI (în parte): Am codălghit-o!

PUNGESCU (asemene): To esfeclisa!

(Epistaţii pun mâna pe amândoi.)

CHIRIŢA: Pe arhon aga şi pe arhon spătar!... ce catahris îi aista, arhon sărdar?...

CUCULEŢ: Nu-i niciun catahris, cucoană... Am poruncă de la Departament să-i opresc.

TOŢI: Da pentru ce?

CUCULEŢ: Pentru că unu-i Bondici şi celalalt Pungescu: doi coţcari vestiţi din Focşani.

CHIRIŢA (ţipând): Coţi... Vai de mine!

CUCULEŢ: Care au dezbrăcat lumea cu teşmecherii şi cărţi măsluite... Aţi înţeles acu?...

CHIRIŢA (ţipând): Coţi... coţi... ginerii mei?... Valeu! am dat cinstea pe ruşine... Ah! ah! (Leşină.)

(Afinoaie, Aristiţa, Calipsiţa şi Guliţă pun pe Chiriţa pe canapea şi caută s-o dezleşine. Damele vin lângă canapea. Cuculeţ, Bondici, Pungescu şi epistaţii în stânga. Fundul scenei îi slobod.)

(Repriză.)

CORUL

Vai! ce întâmplare! etc.

CUCULEŢ

Ah! ce bine-mi pare etc.

BONDICI şi PUNGESCU

Vai! ce întâmplare!
Mă simt prăpădit.
Groaza-mi este mare...
De-acum m-am topit!

SCENA IX

Cei dinainte, BÂRZOI

BÂRZOI (intrând prin salonul din fund): Care-i cucoana de gazdă aici?...

GUGULIŢĂ (alergând la Bârzoi): Băbaca!... Băbaca!... a venit băbăcuţa!...

BÂRZOI: Gugulea băbacăi... (Îl sărută. Cu glas tare.) Care-i cucoana de gazdă?... cea cu balul?...

AFIN: Cine răcneşte aşa?... (Întorcându-se.) Ce văd?... cuconu Grigore Bârzoi!...

BÂRZOI: Eu şi cu mine, cucoană dragă!... Unde mi-i Chiriţuşca cu puii?

GUGULIŢĂ: Neneaca?... a leşinat, băbacă.

BÂRZOI: Ce zici, Guguleo? iar a leşinat?... mări, ce-s marghioliile aiste? (Merge la Chiriţa.) Ama!... ha! frumos îi mai şade!... Ia feriţi într-o parte, că eu îi sunt popa. Acuşi o să-nvie ca o muscă de iarnă...

(Îi bate în palmă cât poate.)

CHIRIŢA (răsărind): Carnacsî!... Ce văd! d-lui?...

BÂRZOI (serios): D-lui... banul Grigore Bârzoi ot Bârzoieni... şi soţul d-tale tocmai din vremea volintirilor.

PUNGESCU (lui Bondici): Asta-i socru, nene Bondici?

BONDICI (oftând): Neschi.

PUNGESCU: Urât tată a mai avutără.

BÂRZOI: Înţelegi, cucoană, de ce mă aflu aici în Ieşi, pe la ceasul aista, în loc de a horăi boiereşte la moşie... după obicei?...

CHIRIŢA (tulburată): În... ţă... leg. (În parte.) Îmi vine leşin la inimă.

BÂRZOI: Potrivit răvaşului ce ţi-am scris din 15 a următoarei, anul 1844, am venit să te umflu din Ieşi, cu nepus în masă... Hai... că Brustur şi Cociurlă ne aşteaptă cu preoţii...

CHIRIŢA: Brustur şi Cociurlă!... scăpătaţii ceia?... nişte răzăşi!... Nu ţi-i greu să vorbeşti, frate?

BÂRZOI: Ian tacă-ţi gura cu fleacuri de-aiste... auzi cuvinte?... scăpătaţi!... răzeşi!... da noi ce suntem? împăraţi cu steaua-n frunte?... scoborâţi cu hârzobul din cer?...

CHIRIŢA: Hârzob sau nehârzob... nu ştiu... dar cât pentru familia lui Brustur şi Cociurlă... mă închin cu plecăciune... răzăşi şi altă nimică.

BÂRZOI: Cucoană Chiriţă... să ştii d-ta că răzeşii din ziua de astăzi au fost cele mai mari familii în vremea veche. Ei au apărat ţara şi au scăpat-o cu pieptul lor din mâna duşmanilor, pentru că pe atunci tot românul era viteaz şi tot viteazul era boier... boierit pe câmpul războiului în faţa Patriei întregi!

CHIRIŢA: Ei! iar ai să începi cu litopisiţu... Mă rog,

agiungă-ţi...

BÂRZOI: În sfârşit... vorbă multă, sărăcie!... Brustur şi Cociurlă sunt feciori de oameni cu moşioarele lor, cu bănişorii lor...

CHIRIŢA: Cu vitişoarele lor... le ştiu...

BÂRZOI: Gospodari buni şi nedatori cu nimic nimănui... înţelesu-m-ai, cucoană?... nu-s datori nici c-o leţcaie, pentru că nu-şi ridică nasul mai sus decât se cuvine... ca de-alde d-ta, care vrei să te-nalţi ca ciocârlia... şi vii pin Ieşi, cale de zece poşte, ca să-ţi faci fetele de râsul lumii... şi ca să le găseşti bărbaţi ca de-alde Bondici şi Pungescu... nişte târâie-brâu, ce sorb zestrele cu lingura...

PUNGESCU (lui Bondici): Aoleo! ne-a pocnitără în pălărie.

BONDICI (asemene): Ghiuju dracului!...

BÂRZOI (luând pe Chiriţa de mână): Hai la Bârzoieni, la locul nostru... şi nu mai umbla după cai pe pereţi.

CHIRIŢA: Sufleţele...

BÂRZOI: Haide-ţi zic astăzi şi nu mai lungi vorba... Trăsura ne-aşteaptă la scară cu lucruri, cu tot.

GUGULIŢĂ (în parte.): Şi cu minavetul meu? (Iese cu fuga.)

CHIRIŢA: Tiranule!...

BÂRZOI: Aşa... dacă-ţi place... altă dată să ştii de la mine o vorbă bătrânească: Nu te-ntinde mai mult decât ţi-i oghealu... Haide...

(Guliţă vine înapoi cu minavetul.)

CHIRIŢA: Iar letopisiţe?... destul!... iaca vin... mai stai, că doar nu dau tătarii... să-mi iau măcar ziua bună de la prieteni... măi!... că avan mai eşti! (Vine în faţa publicului şi face compliment.) Cu plecăciune, boieri d-voastră... copilele le-aţi văzut: iată-le-s... Aristiţo, Calipsiţo... (Fetele vin lângă dânsa.) Aiste-s, cum le-am procopsit de douăzeci ş-atâţi de ani... Una-i de 16 pe 17, şi una de 18 pe 19... îi împlinesc la lăsatul săcului... Precum

le vedeţi... îs tinerele, frumuşele, curăţele, hărnicele, cu ghitarda lor, cu cadrilul lor, cu franţuzasca lor. Parle france, madmuzel?...

FETELE: Ui, maman.

CHIRIŢA: Le-aţi auzit?... ca apa! (Fetelor.) Le plese vu, monsio cavaler din Ieşi?

FETELE: Ui, maman.

CHIRIŢA: Ei! minciuni v-am spus?... Ce ziceţi?... vă place?... Ascultaţi-mă pe mine, că eu ştiu ce ştiu... nu pierdeţi chilipirul de la mână.

Fetele-s bune
De măritat,
Îs de minune...
V-o spun curat.
TOŢI
Ha, ha, ha, ha.
CHIRIŢA (la public)
Frunză verde măcieş,
Pân-a nu pleca din Ieşi.
Spuneţi-mi, mă rog, îndată,
De vă place vreo fată,
Cuscră-n Ieşi ca să mă fac,
Lui Bârzoi să-i vin de hac.
Iată-le-s bibici hazlie,
Pupuice... seamănă mie.
Vreţi sau ba soacră să fiu?...
Fora-n palme ca s-o ştiu.
BÂRZOI: D-apoi vină azi.
TOŢI
Fetele-s bune etc., etc.

(Bârzoi apucă pe Chiriţa de mână şi o trage spre uşa din fund. Guliţă, Aristiţa şi Calipsiţa îi urmează. Cuculeţ face semn epistaţilor ca să ducă pe Bondici şi pe Pungescu. Poftiţii la bal se închină la familia lui Bârzoi, râzând cu hohot.)

(Cortina cade.)

Table of Contents

Chiriţa în Iaşi
PERSONAJELE
ACTUL I
SCENA I
I
II
SCENA II
SCENA III
SCENA IV
SCENA V
ACTUL II
SCENA I
SCENA II
SCENA III
SCENA IV
SCENA V
SCENA VI
SCENA VII
SCENA VIII
SCENA IX
ACTUL III
SCENA I
SCENA II
I
II
III
SCENA III
SCENA IV
SCENA V
SCENA VI
SCENA VII
SCENA VIII
SCENA IX